

Protokół

kontroli gospodarki finansowej Związku Komunalnego „Wodociąg Lisowice” ul. Rynek 7, 59-230 Prochowice, zwanego w dalszej części protokołu Związek.
REGON: 390183142

Kontrolę przeprowadzili inspektorzy ds. kontroli gospodarki finansowej Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu:

- ~~.....~~ - na podstawie upoważnienia nr 177 z 10 września 2018 r. w okresie od 13 września 2018 r. do 4 października 2018 r.;
- ~~.....~~ - na podstawie upoważnienia nr 178 z 10 września 2018 r. w okresie od 13 września 2018 r. do 4 października 2018 r.;

Kontrolą objęto gospodarkę finansową Związku w latach 2017 – I półrocze 2018 z uwzględnieniem danych z poprzednich okresów sprawozdawczych oraz bieżącej działalności Związku.

Ustalenia kontroli opisano w następujących rozdziałach:

- I. USTALENIA OGÓLNO-ORGANIZACYJNE
- II. KSIĘGOWOŚĆ I SPRAWOZDAWCZOŚĆ
- III. DOCHODY BUDŻETOWE
- IV. WYDATKI BUDŻETOWE

Ilekróć w protokole kontroli jest mowa o:

- ustawie o rachunkowości – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2016 r. poz. 1047, Dz.U. z 2017 r., poz. 2342 ze zm., Dz.U. z 2018 r. poz. 395 ze zm.),
- ustawie o samorządzie gminnym - należy przez to rozumieć ustawę z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r., poz. 446 ze zm., Dz. U. z 2017 r., poz. 1875 ze zm., Dz. U. z 2018 r., 994 ze zm.),
- ustawie o pracownikach samorządowych - należy przez to rozumieć ustawę z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2016 r., poz. 902 ze zm., Dz. U. z 2018 r., poz. 1260 ze zm.),
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1786 ze zm.) obowiązującego do 18 maja 2018 r. a od 19 maja 2018 r. rozporządzenia Rady Ministrów z 15 maja 2018 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2018 r., poz. 936),
- rozporządzeniu w sprawie sprawozdawczości budżetowej – należy przez to rozumieć rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2016 r., poz. 1015 ze zm.) oraz rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2018 r., poz. 109 ze zm.),
- ustawie o finansach publicznych – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2016 r., poz. 1870 ze zm., Dz.U. z 2017 r., poz. 2077 ze zm.),
- ustawie Pzp – należy przez to rozumieć ustawę z 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień

- publicznych (Dz.U. z 2013 r. poz. 907 ze zm. oraz Dz. U. z 2015 r. poz. 2164, Dz.U. z 2017 r. poz. 1579 ze zm.),
- rozporządzeniu w sprawie szczególnych zasad rachunkowości – należy przez to rozumieć rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2017 r. poz. 760) obowiązujące do 31 grudnia 2017 r.,
 - rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2017 r., poz. 1911),
 - ustawie o gospodarce komunalnej – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej (Dz. U. z 2016 r., poz. 573 ze zm., Dz. U. z 2017 r., poz. 827 ze zm.),
 - ustawie o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2015 r., poz. 139 ze zm., Dz. U. z 2017 r., poz. 328 ze zm., Dz. U. z 2018 r., poz. 1152).

W toku kontroli stwierdzono, co następuje:

I. USTALENIA OGÓLNO-ORGANIZACYJNE

Związek Komunalny „Wodociąg Lisowice” w Prochowicach tworzą Miasto i Gmina Prochowice oraz Gminy Kunice i Ruja.

Przewodniczącym Zgromadzenia Związku jest [redacted] powołany uchwałą Nr 1/2015 Zgromadzenia Związku Komunalnego „Wodociąg Lisowice” z 9 stycznia 2015 r.

Wiceprzewodniczącym Zgromadzenia jest [redacted] powołany uchwałą Zgromadzenia Związku Komunalnego Nr 2/2015 z 9 stycznia 2015 r.

Uchwałą Nr 4/2015 z 9 stycznia 2015 r. Zgromadzenie Związku powołało Zarząd Związku w składzie: [redacted] i [redacted]. Przewodniczącym Zarządu jest [redacted] – powołany uchwałą Nr 5/2015 z 9 stycznia 2015 r.

Głównym Księgowym Związku jest [redacted] zatrudniona na stanowisku od 1 kwietnia 2005 r. Uchwałą Nr 2/2006 z 5 kwietnia 2006 r. w sprawie powierzenia obowiązków w zakresie gospodarki finansowej głównej księgowej Zarząd Związku powierzył Głównej Księgowej obowiązki i odpowiedzialność w zakresie gospodarki finansowej.

Od dnia 1 lutego 2018 r. obowiązki głównego księgowego pełniła [redacted] zatrudniona na czas określony w celu zastępstwa głównej księgowej, która od dnia 19 stycznia 2018 r. przebywa na zwolnieniu lekarskim.

Uchwałą Nr 1/2018 z 2 lutego 2018 r. w sprawie powierzenia obowiązków w zakresie gospodarki finansowej głównej księgowej Zarząd Związku powierzył [redacted] obowiązki i odpowiedzialność w zakresie zgodnym z przepisem art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych tj. 1/ prowadzenia rachunkowości Związku, 2/ wykonywania dyspozycji środkami pieniężnymi, 3/ dokonywania wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym, 4/ dokonywania wstępnej kontroli kompletności i rzetelności

dokumentów dotyczących operacji gospodarczych i finansowych. Szczegółowe obowiązki na zajmowanym stanowisku, zostały określone i przyjęte przez Główną księgową w zakresie czynności dnia 1 lutego 2018 r.

Wewnętrzne regulacje organizacyjno-prawne

Ustrój Związku określa Statut Związku. Przewodniczący Zgromadzenia Związku Komunalnego „Wodociąg Lisowice” obwieszczeniem Nr 1/2015 z dnia 26 marca 2015 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu Statutu Związku Komunalnego „Wodociąg Lisowice” opublikowanym w (Dz. Urz. Woj. Dolno. z 23 kwietnia 2015 r. poz. 1889) ogłosił w załączniku do obwieszczenia tekst jednolity Statutu Związku Komunalnego „Wodociąg Lisowice” z siedzibą w Prochowicach. Zmiany do Statutu wprowadzono obwieszczeniem Wojewody Dolnośląskiego z 12 maja 2015 r. (Dz. Urz. Woj. Dolno. z 14 maja 2015 r., poz. 2249) oraz 4 marca 2016 r. (Dz. Urz. Woj. Dolno. z 10 marca 2016 r., poz. 1292).

W § 4 Statutu Związku, przyjęto, że: Organami Związku są: 1/ Zgromadzenie Związku zwane dalej „Zgromadzeniem”, 2/ Zarząd Związku zwany dalej „Zarządem”.

Do zadań Związku należy między innymi:

- rozporządzanie wodociągiem biegnącym od wsi Lisowice w gminie Prochowice do gmin Ruja i Kunice, stanowiącym własność Miasta i Gminy Prochowice oraz Gmin Kunice i Ruja, zaopatrującym w wodę mieszkańców wsi wymienionych w § 3 pkt 1 lit. a-c Statutu,
- reprezentowanie wspólnych interesów członkowskich w sprawach wodociągu,
- dostarczanie wody z wodociągu dla odbiorców na obszarze miasta i gmin objętych działaniem związku,
- ustalania opłat za dostawę wody.

Uchwałą Nr 9/2014 Zarządu Związku z 9 grudnia 2014 r. w sprawie Regulaminu Organizacyjnego Biura Związku Komunalnego „Wodociąg Lisowice” uchwalono Regulamin Organizacyjny, który określał szczegółową organizację oraz tryb pracy Biura Związku Komunalnego „Wodociąg Lisowice” będącego jednostką organizacyjną Związku. Zmiany do powołanego Regulaminu organizacyjnego zostały wprowadzone uchwałą Nr 2/2015 Zarządu Związku z 7 marca 2016 r. i uchwałą Nr 2/2018 Zarządu Związku z 5 kwietnia 2018 r.

Z zapisu §1 pkt.1 Regulaminu organizacyjnego wynikało, że pracą Biura Związku kieruje Przewodniczący Zarządu przy pomocy Kierownika Działu technicznego oraz Głównego Księgowego Związku.

Zarządzeniem nr 4/2014 z 27 maja 2014 r. Przewodniczący Związku określił ogólne zasady zarządzania ryzykiem wewnętrznym w Związku. Procedury zarządzania ryzykiem wewnętrznym w Związku stanowił załącznik do powołanego Zarządzenia.

Działalność Związku prowadzona była w Prochowicach, ul. Rynek 7, w pomieszczeniach wynajmowanych na podstawie umowy dzierżawy zawartej 31 grudnia 2007 r. na czas nieokreślony.

II. KSIĘGOWOŚĆ I SPRAWOZDAWCZOŚĆ BUDŻETOWA

Stan i funkcjonowanie księgowości

W okresie objętym kontrolą obowiązywała polityka rachunkowości, wprowadzona uchwałą nr 1/2011 Zarządu Związku Komunalnego „Wodociąg Lisowice” z dnia 14 stycznia 2011 r. w sprawie dokumentacji przyjętych zasad prowadzenia rachunkowości, zmieniona uchwałą 2/2011 Zarządu Związku z dnia 8 kwietnia 2011 r.

W § 1 zawarto między innymi, że: Związek komunalny „WODOCIĄG LISOWICE” w Prochowicach prowadzi księgi rachunkowe w siedzibie jednostki według systemu

komputerowego PCBIZNES Autor: Firma SOFTUS we Wschowej.

Kontrola obowiązującej dokumentacji i przyjętych zasad rachunkowości wykazała że:

- nie określono okresów sprawozdawczych, wchodzących w skład roku obrotowego,
- w obowiązującym *Wykazie kont dla jednostki budżetowej*, nie określono przyjętych zasad klasyfikacji zdarzeń, zasad prowadzenia kont ksiąg pomocniczych oraz ich powiązania z kontami księgi głównej.

Było to niezgodne z art. 10 ust. 1 pkt 1, 3a ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (wcześniej: Dz.U. z 2009 r., Nr 152, poz. 1223 ze zm., Dz.U. z 2013 r., poz. 330 ze zm., Dz.U. z 2016 r., poz. 1047 ze zm., Dz.U. z 2017 r., poz. 2342 ze zm., aktualnie: Dz.U. z 2018 r., poz. 395), z którego wynikało, że *Jednostka powinna posiadać dokumentację opisującą w języku polskim przyjęte przez nią zasady (politykę) rachunkowości, a w szczególności dotyczące: 1) określenia roku obrotowego i wchodzących w jego skład okresów sprawozdawczych; 3) sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych, w tym co najmniej: a) zakładowego planu kont, ustalającego wykaz kont księgi głównej, przyjęte zasady klasyfikacji zdarzeń, zasady prowadzenia kont ksiąg pomocniczych oraz ich powiązania z kontami księgi głównej.*

- na podstawie wydruku z ewidencji księgowej Związku pn.: „Okresowe zestawienie stanów i obrotów kont księgi głównej za okres 2017-01-1..2017-12-31” (wydruk z dnia 13 września 2018 r.), stwierdzono, że w księgach Związku funkcjonowały konta: 131 *DOCHODY I WYDATKI BUDŻETOWE* (obroty: Wn 1.663.652,57 zł, Ma 1.622.239,47 zł) 222 *Dochody/Wydatki Budżetowe* (obroty: Wn 3.285.892,04 zł, Ma 3.285.892,04 zł) oraz 224 *ROZLICZENIE Z TYTUŁU PRZENIESIENIA PODATKU VAT* (obroty: Wn 90.486,36 zł, Ma 81.919,84 zł), które nie zostały wskazane do stosowania w obowiązującym *Wykazie kont dla jednostki budżetowej*. Powyższe naruszało art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a w związku z art. 10 ust. 2 powoływanej ustawy o rachunkowości, który wskazuje, że kierownik jednostki ustala w formie pisemnej i aktualizuje przyjęte zasady (politykę) rachunkowości. Z wyjaśnienia Przewodniczącego Związku, które stanowi **ad. 1 akt kontroli część B Nr II-1, str. 1-2** wynikało, że „Przyjęty do stosowania w jednostce Zakładowy Plan Kont Uchwałą Zarządu Nr 2/2011 z dnia 8 kwietnia 2011 faktycznie nie został zaktualizowany w formie pisemnej przez przeoczenie. Natomiast konto 131 Dochody i wydatki budżetowe, konto 222 Dochody/Wydatki Budżetowe jak również konto 224 Rozliczenie z tytułu przeniesienia podatku VAT od wielu lat funkcjonują w Związku i nie były kwestionowane przez poprzednie kontrole Regionalnej Izby Obrachunkowej.”

- w obowiązującym *Wykazie kont dla jednostki budżetowej* wskazano konta 770 *Zyski nadzwyczajne* i 771 *Straty nadzwyczajne*, które zostały uchylone z dniem 1 stycznia 2016 r. na podstawie § 1 pkt 2 lit. a rozporządzenia Ministra Finansów z 2 listopada 2015 r. (Dz.U. z 2015 r., poz. 1954) zmieniającego rozporządzenie Ministra Finansów z 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2013 r. poz. 289 ze zm., Dz.U. z 2017 r. poz. 760). Powyższe naruszało art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a w związku z art. 10 ust. 2 powoływanej ustawy o rachunkowości.

Integralną część zasad rachunkowości stanowiły:

- Instrukcja w sprawie gospodarki kasowej Związku Komunalnego „Wodociąg Lisowice”, wprowadzona uchwałą nr 4/2006 Zarządu Związku Komunalnego z dnia 18 lipca 2006 r.

- Instrukcja obiegu, kontroli i archiwizowania dokumentów księgowych w Związku Komunalnym „Wodociąg Lisowice”, stanowiąca załącznik nr 1 do uchwały nr 3/2006 Zarządu Związku Komunalnego z dnia 18 lipca 2006 r.
- Instrukcja w sprawie inwentaryzacji majątku w Związku Komunalnym „Wodociąg Lisowice”, stanowiąca załącznik do zarządzenia Przewodniczącego Zarządu Związku Komunalnego nr 2/2011 z 14 stycznia 2011 r.
- Instrukcja w sprawie ewidencji i kontroli druków ścisłego zarachowania, stanowiąca załącznik do zarządzenia Przewodniczącego Zarządu Związku Komunalnego nr 1/2011 z 14 stycznia 2011 r.

2. Gospodarka środkami pieniężnymi

W kontrolowanym okresie zasady gospodarki kasowej uregulowane zostały w Instrukcji w sprawie gospodarki kasowej Związku Komunalnego „Wodociąg Lisowice”, wprowadzonej uchwałą nr 4/2006 Zarządu Związku Komunalnego z dnia 18 lipca 2006 r.

Zarządzeniem nr 1/2018 Przewodniczącego Zarządu Związku Komunalnego „Wodociąg Lisowice” z dnia 1 czerwca 2018 r. została ustalona kwota pogotowia kasowego w wysokości 500 zł.

Obsługę kasową Związku w kontrolowanym okresie pełnił pracownik zatrudniony na stanowisku Inspektora. Pracownik złożył 1 czerwca 2006 r. oświadczenie o przyjęciu odpowiedzialności materialnej za powierzone środki pieniężne oraz inne walory znajdujące się w kasie. W aktach osobowych pracownika znajdowała się informacja o niefigurowaniu w kartotece karnej Krajowego Rejestru Karnego z 5 lutego 2007 r. Czynności prowadzenia kasy ustalone zostały w zakresie czynności, przyjętym do wiadomości i stosowania 2 stycznia 2017 r.

Na podstawie art. 8 ust. 1 pkt 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, 26 września 2018 r., kontrolujący w obecności kasjera dokonali kontroli stanu kasy. Protokół z kontroli stanu kasy stanowi **załącznik nr 1** do protokołu kontroli. Stan rzeczywisty gotówki w kasie był zgodny z raportem kasowym. W trakcie kontroli stanu kasy stwierdzono, że stan zabezpieczenia pomieszczenia kasy budził zastrzeżenia co do uregulowań wewnętrznych w tym zakresie. Pomieszczenie kasy nie było wydzielone, stanowisko znajdowało się w pomieszczeniu pracownika księgowości. Zgodnie z uregulowaniami zawartymi w części II (Rozdział I – Pomieszczenie kasy) powołanej Instrukcji w sprawie gospodarki kasowej „1. Wartości pieniężne muszą być przechowywane w warunkach zapewniających należyłą ochronę przed zniszczeniem, utratą lub zagarnięciem. 2. Pomieszczenie do przechowywania gotówki powinno być wydzielone. Okna pomieszczenia kasy winne być okratowane. W pomieszczeniu kasy powinno znajdować się okienko, przez które kasjer dokonuje wypłaty i otrzymuje wpłaty. Powinno być tak zainstalowane, aby uniemożliwiało wejście jakiegokolwiek osoby do wnętrza kasy. Pomieszczenie kasowe powinno być wyposażone w w kasę stalową do przechowywania środków pieniężnych.”

W Związku, obroty gotówkowe ewidencjonowane były ręcznie. Zgodnie z pkt 13 części III powołanej Instrukcji kasowej, raporty kasowe należało sporządzać codziennie a zapisy w raporcie kasowym powinny być dokonywane chronologicznie.

Kontrolą w zakresie przestrzegania zgodności stanu gotówki w kasie z raportem kasowym, prawidłowości sporządzania raportów i dowodów kasowych oraz ewidencji na koncie 101 „Kasa” objęto raporty kasowe sporządzone w okresie od 2 do 6 października 2017 r., 29 grudnia 2017 r. oraz od 3 do 9 kwietnia 2018 r, były to raporty:

- RK nr 189/2017 za okres od 02 do 02 października 2017 r., Sp. 0 zł; Sk. 291,65 zł;
- RK nr 190/2017 za okres od 03 do 03 października 2017 r., Sp. 291,65 zł; Sk. 593,16 zł;
- RK nr 191/2017 za okres od 04 do 04 października 2017 r., Sp. 593,16 zł; Sk. 40,02 zł;

- RK nr 192/2017 za okres od 05 do 05 października 2017 r., Sp. 40,02 zł; Sk. 624,43 zł;
- RK nr 193/2017 za okres od 06 do 06 października 2017 r., Sp. 624,43 zł; Sk. 114,95 zł;
- RK nr 250/2017 za okres od 29 do 29 grudnia 2017 r., Sp. 228,37 zł; Sk. 0 zł;
- RK nr 64/2018 za okres od 03 do 03 kwietnia 2018 r., Sp. 0 zł; Sk. 427,54 zł;
- RK nr 65/2018 za okres od 04 do 04 kwietnia 2018 r., Sp. 427,54 zł; Sk. 115,07 zł;
- RK nr 66/2018 za okres od 05 do 05 kwietnia 2018 r., Sp. 115,07 zł; Sk. 496,82 zł;
- RK nr 67/2018 za okres od 06 do 06 kwietnia 2018 r., Sp. 496,82 zł; Sk. 229,32 zł;
- RK nr 68/2018 za okres od 09 do 09 kwietnia 2018 r., Sp. 229,32 zł; Sk. 290,93 zł.

Na podstawie objętych kontrolą raportów kasowych, stwierdzono że na załączonych do raportów kasowych dokumentach źródłowych brak było wskazania sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacji), co naruszało art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2016 r., poz. 1047 ze zm., aktualnie: Dz.U z 2017 r., poz. 2342 ze zm.), który stanowi, że „dowód księgowy powinien zawierać co najmniej: stwierdzenie sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja), podpis osoby odpowiedzialnej za te wskazania”.

Inwentaryzację roczną środków pieniężnych w kasie przeprowadzono na dzień 29 grudnia 2017 r. Jak wynika z zapisów sporządzonego na ww. okoliczność protokołu, stan faktyczny gotówki wynosił 0 zł i był zgodny ze stanem ewidencyjnym (Raport kasowy 250/2017).

Obsługa bankowa

W okresie objętym kontrolą obsługę bankową Związku prowadził Bank Spółdzielczy we Wschowie, oddział w Prochowicach na podstawie umowy o prowadzenie rachunków bankowych nr 3414392, zawartej 3 lipca 2017 r., na czas określony od 1 lipca 2017 r. do 30 sierpnia 2018 r. a następnie na podstawie umowy nr 3414392, zawartej 2 lipca 2018 r. na okres od 1 lipca 2018 r. do 30 czerwca 2019 r.

Związek posiada dwa rachunki bankowe, tj. rachunek podstawowy o numerze 06 8669 0001 0341 4392 2000 0001 (konto księgowo 130) oraz rachunek pomocniczy dotyczący środków ZFŚS o numerze 06 8669 0001 0341 4392 2000 0001 (konto księgowo 135). Ponadto na podstawie wydruku z dnia 13 września 2018 r. pn.: *Okresowe zestawienie stanów i obrotów kont księgi głównej za okres 2017-01-01..2017-12-31. Wykonano według dokumentów księgowych*, ustalono, że w księgach Związku funkcjonuje konto 131 *Dochody i wydatki budżetowe*, które nie zostało przewidziane do stosowania w obowiązującym w Związku *Wykazie kont dla jednostki budżetowej*. Powyższe konto wg stanu na 31 grudnia 2017 r. wykazywało saldo Wn 16.948.348,97 zł, saldo Ma 16.519.185,16 zł (persaldo 429.163,81 zł). Do Przewodniczącego Związku skierowano pytanie o wyjaśnienie sald konta 131. Z wyjaśnienia Przewodniczącego Związku, które stanowi **ad. 2 akt kontroli część B Nr II-1, str. 1-2** wynikało, że „*Konto 131 Dochody i Wydatki budżetowe jest kontem wtórnym do konta 130 Rachunek bieżący jednostki, na którym ewidencjonuje się: na stronie Wn wpłaty z tytułu zrealizowanych przez jednostkę dochodów budżetowych a na stronie Ma zrealizowane wydatki budżetowe związane z finansowaniem własnej działalności.*”

Odnosząc się do złożonych wyjaśnień należy stwierdzić, że konto 131 jest kontem zespołu 1. Zgodnie z opisem Zespołu 1 "Środki pieniężne i rachunki bankowe", zawartym w załączniku nr 3 do obowiązującego do 31 grudnia 2017 r. rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami

Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2017 r., poz. 760), aktualnie: załącznik nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, *jednostek budżetowych*, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych *jednostek budżetowych* mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2017 r. poz. 1911) *Konta zespołu 1 "Środki pieniężne i rachunki bankowe" służą do ewidencji:*

- 1) *krajowych i zagranicznych środków pieniężnych przechowywanych w kasach;*
- 2) *krótkoterminowych papierów wartościowych;*
- 3) *krajowych i zagranicznych środków pieniężnych lokowanych na rachunkach w bankach;*
- 4) *udzielanych przez banki kredytów w krajowych i zagranicznych środkach pieniężnych;*
- 5) *innych krajowych i zagranicznych środków pieniężnych.*

Konta zespołu 1 mają odzwierciedlać operacje pieniężne oraz obroty i stany środków pieniężnych oraz krótkoterminowych papierów wartościowych."

Skontrolowano zgodności stanów rachunków bankowych ze stanami wynikającymi z ewidencji księgowej Związku wg stanu na koniec miesiący od lipca do grudnia 2017 r. oraz od stycznia do czerwca 2018 r.

Na podstawie kontrolowanych dokumentów, stwierdzono, że wg stanu na koniec miesiący październik i listopad 2017 r. wystąpiła różnica pomiędzy stanem środków wykazany na rachunku bankowym a stanem wykazany w ewidencji księgowej (konto 130 *Rachunek bieżący jednostki*), i tak:

- saldo końcowe wynikające z WB nr 219 z 31 października 2017 r. wynosiło 174.408,61 zł, natomiast saldo Wn konta 130 wskazywało stan środków pieniężnych w kwocie 174.449,11 zł. Różnica 40,50 zł – kserokopia WB nr 219 i wydruk z ewidencji księgowej stanowią **akta kontroli część B Nr II-30 str. 99-102.**

- saldo końcowe wynikające z WB nr 241 z 30 listopada 2017 r. wynosiło 126.900,19 zł, natomiast saldo Wn konta 130 wskazywało stan środków pieniężnych w kwocie 126.940,69 zł. Różnica 40,50 zł.

W związku z powyższym, na podstawie art. 8 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, zwrócono się do Głównego księgowego z prośbą o wyjaśnienie powyższej różnicy. Z wyjaśnienia Głównej księgowej, wynikało, że „*Po przeanalizowaniu dokumentów źródłowych, tj. wyciągów bankowych oraz wydruków z ewidencji księgowej ustaliłam następujący stan faktyczny. W wyciągu bankowym z dnia 09.10.2017r. kwotę 40,50 zł zaksięgowano podwójnie, tj.:*

- *w pozycji: wpłata woda Wn 130 / Ma 201-0001 w kwocie 6.555,53 zł (zbiorcze ujęcie wszystkich wpłat za wodę) oraz*

- *w pozycji: do wyjaśnienia POKIS Prochowice Wn 130 / Ma 760-1 40,50 zł.*

Mylne księgowanie zostało skorygowane dokumentem PK 2/12/2017." Wyjaśnienie, wydruk z ewidencji księgowej, kserokopia WB nr 241 oraz PK 2/12/2017 stanowią **akta kontroli część B Nr II-2 str. 3-13.**

Odnosząc się do wyjaśnień, należy stwierdzić, że powyższe było niezgodne z opisem konta 130 *Rachunek bieżący jednostki* zawartym w załączniku nr 3 do obowiązującego do 31 grudnia 2017 r. powołanego rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych (...), aktualnie: załącznik nr 3 do powołanego rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego (...), zgodnie z którym „*(...) Zapisy na koncie 130 są dokonywane na podstawie dokumentów bankowych, w związku z czym musi zachodzić pełna zgodność zapisów między jednostką a bankiem"*.

W dniu 14 marca 2008 r. z Bankiem Spółdzielczym zawarta została umowa świadczenia usługi Korporacyjnego Banku Internetowego „e-Firma plus”, podpisana przez Przewodniczącego Związku przy kontrasygnacie Głównego księgowego. Umowa została zawarta na czas nieokreślony.

W kontrolowanym okresie w jednostce nie dokonywano wydatków przy użyciu kart płatniczych, co zostało potwierdzone w oświadczeniu złożonym przez Przewodniczącego Związku oraz Głównego księgowego w dniu 24 września 2018 r., o następującej treści „(...) w okresie objętym kontrolą Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, tj. w 2017 r. i I półroczu 2018 r. w Związku Komunalnego „Wodociąg Lisowice” nie korzystano z kart płatniczych do rachunków bankowych”. Oświadczenie stanowi akta kontroli część B nr II-3, str. 14.

3. Rozrachunki

Z wydruku z ewidencji księgowej pn.: „Okresowe zestawienie stanów i obrotów kont księgi głównej za okres 2017-01-01..2017-12-31” wynikało, że konta zespołu 2 – Rozrachunki i roszczenia według stanu na 31 grudnia 2017 r. zamknęły się saldami:

Konto – nazwa	Wn w zł	Ma w zł
Wodociąg Lisowice		
201 - Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami	4.993,92	94.374,24
221 - Należności z tytułu dochodów budżetowych	0	0
222 - Rozliczenie dochodów budżetowych	0	0
223 - Rozliczenie wydatków budżetowych	7.615,24	0
224 - Rozliczenie z tytułu przeniesienia podatku VAT	5.514,53	
225 - Rozrachunki z budżetami	102.890,52	3.497,00
229 - Pozostałe rozrachunki publicznoprawne	0	16.738,38
231 - Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń	3.121,14	0
234 - Pozostałe rozrachunki z pracownikami	0	0
240 - Pozostałe rozrachunki	6.682,69	1.870,84

Sprawdzono prawidłowość wykazania należności i zobowiązań w bilansie Związku Komunalnego „Wodociąg Lisowice”, sporządzonym na dzień 31 grudnia 2017 r. Stwierdzono, że:

- należności wynikające z kont: 201 *Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami* (4.993,92 zł), 223 *Rozliczenie wydatków budżetowych* (7.615,24 zł), 224 *Rozliczenie z tytułu przeniesienia podatku VAT* (5.514,53 zł), 225 *Rozrachunki z budżetem* (102.890,52 zł), 231 *Pozostałe rozrachunki z pracownikami* (3.121,14 zł), 240 *Pozostałe rozrachunki* (6.682,69 zł) zostały zaprezentowane w aktywach bilansu w poz. B.II.1 *Należności z tytułu dostaw i usług* w łącznej wysokości 130.818,04 zł zamiast w pozycjach wskazujących poszczególne składniki aktywów.

- zobowiązania wynikające z kont 225 *Rozrachunki z budżetami* (3.497 zł) i 229 *Pozostałe rozrachunki publicznoprawne* (16.738,38 zł) zostały zaprezentowane w pasywach bilansu w poz. C.II.3 *Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń innych świadczeń* w łącznej kwocie 20.235,38 zł, zamiast odpowiednio w poz. C.II.2 *Zobowiązania wobec budżetów* i w poz. C.II.3 *Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń innych świadczeń*. Z wyjaśnienia Przewodniczącego Związku, które stanowi **ad. 1 i 2 akt kontroli część B Nr II-4, str. 15-16** wynikało, że „Z wyjaśnień udzielonych przez Panią [redacted] (główną księgową Związku zatrudnioną od dnia 01.02.2018 na podstawie umowy o pracę na czas określony w celu zastępstwa pracownika w czasie jego usprawiedliwionej nieobecności w pracy – przebywanie pracownika na zwolnieniu lekarskim) wynika, że bilans jednostki budżetowej za 2017r. (oraz pozostałe bilanse i sprawozdania za 2017 r.) został przygotowany w systemie Bestia przez Panią [redacted] i w niezmienionej postaci został podpisany i

wysłany do regionalnej izby obrachunkowej.”

- zobowiązanie wynikające z ewidencji konta 240 *Pozostałe rozrachunki* (saldo Ma) w kwocie 1.870,84 zł nie zostało wykazane w pasywach bilansu sporządzonego przez Związek na dzień 31 grudnia 2017 r. Z wyjaśnienia Przewodniczącego Związku, które stanowi **ad. 3 akt kontroli część B Nr II-4, str. 15-16** wynikało, że „Saldo Ma konta 240 *Pozostałe rozrachunki* w kwocie 1.870,84 zł zawarto w pasywach bilansu w poz. D.2 *Inne fundusze* w kwocie 2.737,71 zł. Kwota ta zawiera też saldo Ma konta 140 *Krótkoterminowe papiery wartościowe i inne środki pieniężne* w wysokości 866,87 zł. Odnosząc się do wyjaśnień należy stwierdzić, że zobowiązanie wynikające z ewidencji konta 240 *Pozostałe rozrachunki* winno być zaprezentowane w pasywach bilansu, w poz. C.II.5 *Pozostałe zobowiązania*.

Powyższe było niezgodne z art. 4 ust. 2 powoływanej ustawy o rachunkowości, stosownie do którego *Zdarzenia, w tym operacje gospodarcze, ujmuje się w księgach rachunkowych i wykazuje w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną* oraz z przepisami art. 46 powołanej ustawy o rachunkowości, z których wynika m.in., że w bilansie wykazuje się wartość poszczególnych składników aktywów wynikających z ich wartości księgowej.

Ponadto w trakcie kontroli poprawności sporządzania przez Związek bilansu, stwierdzono że w pozycjach:

- A.I *Fundusz jednostki* wg stanu na 31 grudnia 2017 r. wykazano kwotę 936.487 zł, zaś z przedłożonej ewidencji księgowej wynikało, że konto 800 *Fundusz jednostki* posiadało saldo Ma w kwocie 723.480,07 zł,

- A.II.1 *Zysk netto (+)* wg stanu na 31 grudnia 2017 r. wykazano kwotę 11.994,10 zł, zaś z przedłożonej ewidencji księgowej wynikało, że konto 860 *Wynik finansowy* posiadało saldo Ma w wysokości 225.001,03 zł. Z wyjaśnienia Przewodniczącego Związku, które stanowi **ad. 4 akt kontroli część B Nr II-4, str. 15-16** wynikało, że „Poz. bilansu A.I *Fundusz jednostki* w kwocie 936.487,00 zł zawiera saldo konta 800 *Fundusz jednostki* oraz *wynik finansowy* za rok 2015 w kwocie 106.138,03 zł, za rok 2016 w kwocie 106.868,90 zł. Saldo konta Ma 860 *Wynik finansowy* w kwocie 225.001,03 zł zawiera *wynik finansowy* za rok 2015 w kwocie 106.138,03 zł, za rok 2016 w kwocie 106.868,90 zł oraz *wynik roku bieżącego* w wysokości 11.994,10 zł.” Odnosząc się do wyjaśnień należy stwierdzić, że zgodnie z opisem konta 860 *Wynik finansowy*, zawartym w załączniku nr 3 do powołanego obowiązującego do 31 grudnia 2017 r. rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego (...) „Konto 860 służy do ustalania *wyniku finansowego jednostki*. (...) Saldo konta 860 wyraża na koniec roku obrotowego *wynik finansowy jednostki, saldo Wn - stratę netto, saldo Ma - zysk netto. Saldo jest przenoszone w roku następnym na konto 800.*”

Zgodnie z art. 4 ust. 2 powoływanej ustawy o rachunkowości *Zdarzenia, w tym operacje gospodarcze, ujmuje się w księgach rachunkowych i wykazuje w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną.*

Kserokopia bilansu sporządzonego przez Związek Komunalny „Wodociąg Lisowice” na dzień 31 grudnia 2017 r. oraz wydruk z ewidencji księgowej pn. „Okresowe zestawienie stanów i obrotów księgi głównej za okres 2017-01-01..2017-12-31” stanowią akta kontroli część B Nr II-5, str. 17-22.

Konto 201 – Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami

Według stanu na dzień 31 grudnia 2017 r. na stronie konto 201 wykazywało dwa salda: saldo zobowiązań (Ma) w wysokości 94.374,24 zł oraz saldo należności (Wn) w wysokości 4.993,92 zł.

Kontrolą objęto terminowość regulowania zobowiązań oraz prawidłowość ich ujęcia w ewidencji księgowej Związku. Weryfikacji poddano zobowiązania wobec pięciu kontrahentów, ujęte w ewidencji konta 201 *Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami*, na łączną kwotę 92.337,44 zł. Wykaz zobowiązań Związku, objętych kontrolą, wg stanu na 31 grudnia 2017 r. stanowi **akta kontroli część B Nr II-6, str. 23**.

Stwierdzono, że zobowiązania zostały uregulowane zgodnie z art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2017 r., poz. 2077 ze zm.), tj. *w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań*.

Ponadto w trakcie kontroli stwierdzono, że:

- objęte kontrolą saldo Ma konta 201-1627 *ROZRACHUNKI Z ODBIORCAMI I DOSTAWCAMI – URZĄD KOMUNIKACJI* w wysokości 400 zł, wydruk z ewidencji stanowi **akta kontroli część B Nr II-7 str. 24-26**, powstało w wyniku dokonania zwrotu przez Urząd Komunikacji Elektronicznej nadpłaty z tytułu uiszczenia przez Związek, w wysokości większej od należnej, rocznej opłaty za prawo do wykorzystywania częstotliwości za 2014 rok. Do powyższego Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej w dniu 24 listopada 2017 r. wydał Postanowienie, które stanowi **akta kontroli część B Nr II-8 str. 27-30**. Nadpłata na konto Związku wpłynęła 1 grudnia 2017 r. .WB nr 242 z 1 grudnia 2017 r. stanowi **akta kontroli część B Nr II-9, str. 31-34**. Otrzymałą nadpłatę należało ująć w księgach rachunkowych Związku jako dochód, gdyż dochodami jednostek sektora finansów publicznych, jest każda wpłata otrzymana na rachunek bieżący jednostki z tytułu świadczonych odpłatnie usług, sprzedaży składników majątkowych oraz rozliczenia dotyczące lat ubiegłych jako wpływy z tytułu zwrotu wydatków za lata ubiegłe. Wobec powyższego saldo konta 201-1627 *ROZRACHUNKI Z ODBIORCAMI I DOSTAWCAMI – URZĄD KOMUNIKACJI* nie stanowi zobowiązania. Stosownie do art 24 ust. 1 i 2 powołanej ustawy o rachunkowości „*Księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco*” a „*Księgi rachunkowe uznaje się za rzetelne, jeżeli dokonane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty*”. Powyższe było również niezgodne z opisem konta 201 *Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami*, zawartym w załączniku nr 3 do obowiązującego do 31 grudnia 2017 r. rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2017 r., poz. 760), zgodnie z którym „*Konto 201 służy do ewidencji rozrachunków i roszczeń krajowych i zagranicznych z tytułu dostaw, robót i usług, w tym również zaliczek na poczet dostaw, robót i usług oraz kaucji gwarancyjnych, a także należności z tytułu przychodów finansowych. Na koncie 201 nie ujmuje się należności jednostek zaliczanych do dochodów budżetowych, które są ujmowane na koncie 221. Konto 201 obciąża się za powstałe należności i roszczenia oraz za spłatę i zmniejszenie zobowiązań, a uznaje się za powstałe zobowiązania oraz spłatę i zmniejszenie należności i roszczeń*”.

Ewidencja szczegółowa do konta 201 może być prowadzona według podziałek klasyfikacji budżetowej oraz powinna zapewnić możliwość ustalenia należności i zobowiązań krajowych i zagranicznych według poszczególnych kontrahentów.

Konto 201 może mieć dwa salda. Saldo Wn oznacza stan należności i roszczeń, a saldo Ma - stan zobowiązań.”

W związku z powyższym na podstawie art. 8 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych zwrócono się do Przewodniczącego Związku o wyjaśnienie powyższego. W wyjaśnieniu stanowiącym **ad 1 akt kontroli część B Nr II-10, str. 35-37**, wskazano, że: „*Saldo konta 201-1627 Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami – Urząd Komunikacji,*

zostało zweryfikowane z dokumentami źródłowymi (postanowienie o nadpłacie, wyciąg bankowy z dnia 01.12.2017, dokument PK 2/12/2017) i przebiegowane na konto 760-9 Pozostałe przychody operacyjne – Rozliczenie sald z lat ubiegłych dokumentem PK 1/09/2018 z dn. 01.09.2018 r.” Dokument PK 1/09/2018 z dn. 01.09.2018 r. stanowi **akta kontroli część B Nr II-11, str. 38.**

- na koncie 201 *Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami*, ewidencjonowano dochody z tytułu opłat za wodę (konto 201-0001 *Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami – wpłaty za wodę*), które należało ujmować w ewidencji konta 221 *Należności z tytułu dochodów budżetowych*. Zgodnie z opisem konta 221, zawartym w załączniku nr 3 do powołanego obowiązującego do 31 grudnia 2017 r. rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego (...) to konto 221 służy do ewidencji należności jednostek z tytułu dochodów budżetowych. Na stronie Wn konta 221 ujmuje się ustalone należności z tytułu dochodów budżetowych i zwroty nadpłat. Na stronie Ma konta 221 ujmuje się wpłaty należności z tytułu dochodów budżetowych oraz odpisy (zmniejszenia) należności. Na koncie 221 ujmuje się również należności z tytułu podatków pobieranych przez właściwe organy. Zapisy z tego tytułu mogą być dokonywane na koniec okresów sprawozdawczych na podstawie sprawozdań z ewidencji podatkowej (zaległości i nadpłaty). Ewidencja szczegółowa do konta 221 powinna być prowadzona według dłużników i podziałek klasyfikacji budżetowej oraz budżetów, których należności dotyczą. Konto 221 może wykazywać dwa salda. Saldo Wn oznacza stan należności z tytułu dochodów budżetowych, a saldo Ma - stan zobowiązań jednostki budżetowej z tytułu nadpłat w tych dochodach.” Z wyjaśnienia Przewodniczącego Związku, które stanowi **ad. 2 akta kontroli część B Nr II-10, str. 35-37** wynikało, że „Na koncie 201 – 0001 *Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami – wpłaty za wodę* ewidencjonowane są dochody z tytułu opłat za wodę, ponieważ jednostka przyjęła taką formę ewidencji dochodów z tytułu sprzedaży wody (analitycznie rozrachunki z poszczególnymi odbiorcami prowadzi się w programie Tytan SQL).” Odnosząc się do wyjaśnień należy stwierdzić, że w obowiązującej w Związku polityce rachunkowości, nie określono przyjętych zasad klasyfikacji zdarzeń na koncie 201,

- konto 201-0001 *Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami – wpłaty za wodę* wg stanu na 31 grudnia 2017 r. wykazywało saldo Wn w wysokości 4.023,89 zł, natomiast z ewidencji szczegółowej prowadzonej w systemie Tytan SQL z Poznania, moduł woda, wer. 7.4.47, wynikały dwa salda: saldo zaległości w wysokości 83.141,52 zł (Wn) oraz saldo nadpłat w wysokości 16.437,09 zł (Ma). W związku z powyższym według stanu na 31 grudnia 2017 r. wystąpiła niezgodność pomiędzy saldem kont ksiąg pomocniczych (analityka prowadzona w systemie Tytan SQL) a saldem kont księgi głównej (201-0001). Różnica wynosiła 79.117,63 zł po stronie należności i 16.437,09 zł po stronie zobowiązań. Wydruki z ewidencji księgowej stanowią **akta kontroli część B Nr II-12, str. 39-42.** Naruszało to art. 16 ust. 1 powołanej ustawy o rachunkowości, który stanowi, że „konta ksiąg pomocniczych zawierają zapisy będące uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej. Prowadzi się je w ujęciu systematycznym jako wyodrębniony system ksiąg, kartotek (zbiorów kont), komputerowych zbiorów danych, uzgodniony z saldami i zapisami na kontach księgi głównej”. Z wyjaśnienia Przewodniczącego Związku, które stanowi **ad. 3 akt kontroli część B Nr II-10, str. 35-37** wynikało, że „Z uwagi na nieobecność Pani (...) nie jestem w stanie wyjaśnić dlaczego występuje niezgodność pomiędzy saldem kont ksiąg pomocniczych (analityka w programie Tytan SQL) a saldem kont księgi głównej według stanu na 31.12.2017r.

- na przedłożonych do kontroli dokumentach źródłowych (faktury, wyciągi bankowe) brak było pełnej dekretacji, tj. nie wskazano miesiąca ujęcia dowodu w księgach rachunkowych

oraz brak było podpisu osoby odpowiedzialnej za te wskazania. Powyższe naruszało art. 21 ust. 1 pkt 6 powołanej ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

Ewidencja analityczna prowadzona była w sposób umożliwiający ustalenie rozliczeń oraz stan zobowiązań według poszczególnych kontrahentów.

Konto 223 – Rozliczenie wydatków budżetowych

Według stanu na 31 grudnia 2017 r. na koncie 223 księgi głównej, po stronie Wn wystąpiło saldo należności w kwocie 7.615,24 zł (konto analityczne 223-1 *Podatek VAT naliczony (ewid. podatku od zakupu)*). Ewidencja podatku VAT naliczonego, była niezgodna z opisem konta 223, zawartym w załączniku nr 3 do powołanego, obowiązującego do 31 grudnia 2017 r. rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego(...), aktualnie do powołanego rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, *jednostek budżetowych (...)*, z którego wynika że *Konto 223 służy do ewidencji rozliczenia zrealizowanych przez jednostkę wydatków budżetowych, w tym wydatków w ramach współfinansowania programów i projektów realizowanych ze środków europejskich. (...) Konto 223 może wykazywać saldo Ma, które oznacza stan środków pieniężnych otrzymanych na pokrycie wydatków budżetowych, lecz niewykorzystanych do końca roku. Saldo konta 223 ulega likwidacji poprzez księgowanie przelewu na rachunek dysponenta wyższego stopnia środków pieniężnych niewykorzystanych do końca roku, w korespondencji z kontem 130.*

Konto 224 – Rozliczenie z tytułu przeniesienia podatku VAT

Według stanu na dzień 31 grudnia 2017 r. konto 224 wykazywało saldo należności (Wn) w kwocie 5.514,53 zł z tytułu podatku VAT (konto analityczne 224-1 *Zakup-podatek naliczony z term. w m-cu następnym*). Ewidencjonowanie na koncie 224 podatku naliczonego, było niegodnie z opisem konta 224, zawartym w załączniku nr 3 do powołanego, obowiązującego do 31 grudnia 2017 r. rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego(...), aktualnie do powołanego rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, *jednostek budżetowych (...)*, zgodnie z którym *Konto 224 służy do ewidencji rozliczenia przez organ dotujący udzielonych dotacji budżetowych, a także do ewidencji rozliczenia przez instytucje zarządzające i pośredniczące płatności z budżetu środków europejskich.*

Na stronie Wn konta 224 ujmuje się w szczególności:

- 1) wartość dotacji przekazanych przez organ dotujący, w korespondencji z kontem 130;
- 2) wartość płatności dokonanych na rzecz beneficjentów przez Bank Gospodarstwa Krajowego, w korespondencji z kontami 227 lub 230.

Na stronie Ma konta 224 ujmuje się w szczególności:

- 1) wartość dotacji uznanych za wykorzystane i rozliczone, w korespondencji z kontem 810;
- 2) wartość płatności z budżetu środków europejskich uznanych za rozliczone, w korespondencji z kontami 810 lub 230;
- 3) wartość dotacji zwróconych w tym samym roku budżetowym, w korespondencji z kontem 130.

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 224 powinna zapewniać możliwość ustalenia wartości przekazanych dotacji oraz zaliczek z tytułu płatności z budżetu środków europejskich według jednostek oraz przeznaczenia tych środków."

Ponadto w Zakładowym Planie Kont, stanowiącym załącznik nr 1 do uchwały nr 2/2011

Zarządu Związku Komunalnego „Wodociąg Lisowice” z 8 kwietnia 2011 r. nie przewidziano do stosowania konta 224 *Rozliczenie z tytułu przeniesienia podatku VAT*, pomimo że konto to funkcjonowało w księgach Związku. Stosownie do zapisu art. 10 ust. 2 powołanej ustawy o rachunkowości, *kierownik jednostki ustala w formie pisemnej i aktualizuje dokumentację opisującą przyjęte przez nią zasady (politykę) rachunkowości.*

Do Przewodniczącego skierowano pytanie jakie zdarzenia ewidencjonowano na kontach: 222 *Dochody/ Wydatki budżetowe*, 223 *Rozliczenie wydatków budżetowych*, 224 *Rozliczenie z tytułu przeniesienia podatku VAT*. Z wyjaśnienia Przewodniczącego Związku, które stanowi **ad. 3 akt kontroli część B Nr II-1, str. 1-2** wynikało, że „*Na koncie 222 Dochody/Wydatki budżetowe są ewidencjonowane dochody i wydatki według klasyfikacji budżetowej. Na stronie Wn konta 222 dochody, natomiast na stronie Ma wydatki budżetowe według planu finansowego dochodów i wydatków.*

Konto 223 Rozliczenie wydatków budżetowych służy do ewidencji podatku VAT naliczonego do odliczenia z faktur zakupowych.

Natomiast na koncie 224 Rozliczenie z tytułu przeniesienia podatku VAT ewidencjonuje się naliczony podatek VAT do odliczenia w przyszłym okresie rozliczeniowym.

Jednocześnie informujemy, że zaktądowy plan kont jest w trakcie weryfikacji i od początku roku 2019 planuje się wprowadzenie zmian w tym zakresie”.

Odnosząc się do złożonych wyjaśnień, należy stwierdzić, że powyższe było niezgodne z opisami wyżej wymienionych kont, zawartych w załączniku nr 3 do obowiązującego do 31 grudnia 2017 r. powołanego rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego (...), zgodnie z którymi:

Konto 222 - "Rozliczenie dochodów budżetowych"

Konto 222 służy do ewidencji rozliczenia zrealizowanych przez jednostkę dochodów budżetowych.

Na stronie Wn konta 222 ujmuje się dochody budżetowe przelane do budżetu, w korespondencji odpowiednio z kontem 130.

Na stronie Ma konta 222 ujmuje się w ciągu roku budżetowego okresowe lub roczne przeksięgowania zrealizowanych dochodów budżetowych na konto 800, na podstawie sprawozdań budżetowych.

Konto 222 może wykazywać saldo Ma, które oznacza stan dochodów budżetowych zrealizowanych, lecz nieprzelanych do budżetu.

Saldo konta 222 ulega likwidacji poprzez księgowanie przelewu do budżetu dochodów budżetowych pobranych, lecz nieprzelanych do końca roku, w korespondencji z kontem 130.

Konto 223 - "Rozliczenie wydatków budżetowych"

Konto 223 służy do ewidencji rozliczenia zrealizowanych przez jednostkę wydatków budżetowych, w tym wydatków w ramach współfinansowania programów i projektów realizowanych ze środków europejskich.

Na stronie Wn konta 223 ujmuje się w szczególności:

1) w ciągu roku budżetowego okresowe lub roczne przeniesienia, na podstawie sprawozdań budżetowych, zrealizowanych wydatków budżetowych, w tym wydatków budżetu państwa w ramach współfinansowania programów i projektów realizowanych ze środków europejskich na konto 800;

2) okresowe przelewy środków pieniężnych na pokrycie wydatków budżetowych oraz wydatków w ramach współfinansowania programów i projektów realizowanych ze środków europejskich, w korespondencji z kontem 130.

Na stronie Ma konta 223 ujmuje się w szczególności:

1) okresowe wpływy środków pieniężnych otrzymanych na pokrycie wydatków

budżetowych, w tym wydatków budżetu państwa w ramach współfinansowania programów i projektów realizowanych ze środków europejskich, w korespondencji z kontem 130;

2) okresowe wpływy środków pieniężnych przeznaczonych dla dysponentów niższego stopnia, w korespondencji z kontem 130.

W samorządowych jednostkach budżetowych na koncie 223 ujmuje się również operacje związane z przepływami środków europejskich w zakresie, w którym środki te stanowią dochody jednostek samorządu terytorialnego.

Konto 223 może wykazywać saldo Ma, które oznacza stan środków pieniężnych otrzymanych na pokrycie wydatków budżetowych, lecz niewykorzystanych do końca roku.

Saldo konta 223 ulega likwidacji poprzez księgowanie przelewu na rachunek dysponenta wyższego stopnia środków pieniężnych niewykorzystanych do końca roku, w korespondencji z kontem 130.

Konto 224 - "Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich"

Konto 224 służy do ewidencji rozliczenia przez organ dotujący udzielonych dotacji budżetowych, a także do ewidencji rozliczenia przez instytucje zarządzające i pośredniczące płatności z budżetu środków europejskich.

Na stronie Wn konta 224 ujmuje się w szczególności:

- 1) wartość dotacji przekazanych przez organ dotujący, w korespondencji z kontem 130;
- 2) wartość płatności dokonanych na rzecz beneficjentów przez Bank Gospodarstwa Krajowego, w korespondencji z kontami 227 lub 230.

Na stronie Ma konta 224 ujmuje się w szczególności:

- 1) wartość dotacji uznanych za wykorzystane i rozliczone, w korespondencji z kontem 810;
- 2) wartość płatności z budżetu środków europejskich uznanych za rozliczone, w korespondencji z kontami 810 lub 230;
- 3) wartość dotacji zwróconych w tym samym roku budżetowym, w korespondencji z kontem 130.

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 224 powinna zapewniać możliwość ustalenia wartości przekazanych dotacji oraz zaliczek z tytułu płatności z budżetu środków europejskich według jednostek oraz przeznaczenia tych środków.

Rozliczone i przypisane do zwrotu dotacje, które organ dotujący zalicza do dochodów budżetowych, są ujmowane na koncie 221.

Powyższe świadczy również o niezapewnieniu przez Przewodniczącego Związku funkcjonowania skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej. Z art. 69 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 68 ust. 2 pkt 1 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. powołanej ustawy o finansach publicznych wynika, że do obowiązków przewodniczącego zarządu jednostki samorządu terytorialnego należy zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej, której celem jest zapewnienie zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznym.

Konto 225 – Rozrachunki z budżetem

Według stanu na dzień 31 grudnia 2017 r. konto 225 wykazywało dwa salda:

- saldo należności (Wn) w kwocie 102.890,52 z tytułu podatku VAT (konto analityczne 225-2 Podatek VAT (rozliczenie z US));
- saldo zobowiązań (Ma) w kwocie 3.497 zł z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych (konto analityczne 225-1 Podatek od osób fizycznych).

Powyższe ustalono na podstawie wydruku z 20 września 2018 r., pn. Okresowe zestawienie stanów i obrotów kont za okres 2017-01-01..2017-12-31.

Konto 229 – Pozostałe rozrachunki publicznoprawne

Według stanu na dzień 31 grudnia 2017 r. na koncie 229 po stronie Ma wystąpiło saldo zobowiązań wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, w kwocie 16.738,38 zł. Powyższe ustalono na podstawie wydruku z 20 września 2018 r. pn.: *Okresowe zestawienie stanów i obrotów kont za okres 2017-01-01..2017-12-31*. Na zobowiązania składają się naliczone składki ZUS (społeczne, zdrowotne, fundusz pracy). Na podstawie przedłożonej kontrolującym deklaracji ZUS DRA za grudzień 2017 r, stwierdzono, że zobowiązania wobec ZUS, wynikające z powyższej deklaracji wynoszą 15.392,30 zł. W związku z powyższym do Przewodniczącego Związku zwrócono się z pytaniem jakie zobowiązania składają się na saldo konta 229. Z wyjaśnienia Przewodniczącego Związku, które stanowi **ad 1 akt kontroli część B Nr II-13, str. 43-44** wynikało, że „*Na saldo Ma konta 229 Pozostałe rozrachunki publicznoprawne składają się zobowiązania wobec ZUS z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy za 12/2017.*” Odnosząc się do wyjaśnień należy stwierdzić, że z przedłożonej kontrolującym deklaracji ZUS DRA za grudzień 2017 r, wynikało zobowiązanie wobec ZUS w kwocie 15.392,30 zł, natomiast z ewidencji konta 229 – 16.738,38 zł. Różnica 1.346,08 zł. Stosownie do art 24 ust. 1 i 2 powołanej ustawy o rachunkowości „*Księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco*” a „*Księgi rachunkowe uznaje się za rzetelne, jeżeli dokonane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty*”.

Konto 231 – Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń

Na dzień 31 grudnia 2017 r. konto 231 wykazywało saldo Wn w wysokości 3.121,14 zł. Kontrolujący nie mogli ustalić jakie należności składają się na saldo konta 231. Do Przewodniczącego Związku zwrócono się o wyjaśnienie powyższego. Z wyjaśnienia Przewodniczącego Związku, które stanowi **ad 2 akt kontroli część B Nr II-13, str. 43-44** wynikało, że „*Z uwagi na nieobecność Pani (...) nie jestem w stanie wyjaśnić jakie należności składają się na saldo Wn konta 231 Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń według stanu na 31.12.2017. Jednostka w terminie wypłaca wynagrodzenia, nie wypłaca pracownikom zaliczek na poczet wynagrodzeń oraz nie udziela pożyczek.* Odnosząc się do wyjaśnień należy stwierdzić, że stosownie do art 24 ust. 1 i ust. 4 pkt 1 powołanej ustawy o rachunkowości *Księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco a Księgi rachunkowe uznaje się za sprawdzalne, jeżeli umożliwiają stwierdzenie poprawności dokonanych w nich zapisów, stanów (saldo) oraz działania stosowanych procedur obliczeniowych, a w szczególności: 1) udokumentowanie zapisów pozwala na identyfikację dowodów i sposobu ich zapisania w księgach rachunkowych na wszystkich etapach przetwarzania danych.*

Konto 240 – Pozostałe rozrachunki

Według stanu na dzień 31 grudnia 2017 r. konto 240 wykazywało dwa salda:

- saldo należności (Wn) w kwocie 6.682,69 (konto analityczne 240-1 *Wpłata własna*);
- saldo zobowiązań (Ma) w kwocie 1.870,84 zł (konto analityczne 240-2 *Różnice do wyjaśnienia* – 1.621,84 zł oraz 240-4 *Zabezpieczenie wadium- 249 zł*). Powyższe ustalono na podstawie wydruku z 20 września 2018 r., pn. *Okresowe zestawienie stanów i obrotów kont za okres 2017-01-01..2017-12-31*.

Do Przewodniczącego Związku zwrócono się z pytaniem jakie należności składają się na saldo konta 240. Z wyjaśnienia Przewodniczącego Związku, które stanowi **ad 3 akt kontroli część B Nr II-13, str. 43-44** wynikało, że „*Z uwagi na nieobecność Pani (...) nie jestem w stanie wyjaśnić jakie należności składają się na saldo Wn konta 240-1 Pozostałe rozrachunki – Wpłata własna według stanu na 31.12.2017.* Powyższe naruszało przepis art.

24 ust. 1 i ust. 4 pkt 1 powołanej ustawy o rachunkowość, stosownie do którego *Księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco a Księgi rachunkowe uznaje się za sprawdzalne, jeżeli umożliwiają stwierdzenie poprawności dokonanych w nich zapisów, stanów (sald) oraz działania stosowanych procedur obliczeniowych, a w szczególności: 1) udokumentowanie zapisów pozwala na identyfikację dowodów i sposobu ich zapisania w księgach rachunkowych na wszystkich etapach przetwarzania danych.*

Ponadto kontrola wykazała, że koszt dodatkowego wynagrodzenia, tzw. trzynastki za rok 2017 (wraz z pochodnymi - naliczone składki na ubezpieczenia społeczne w części finansowanej przez pracodawcę), w łącznej kwocie 25.489,54 zł (PK 1/I/2018 z 31 stycznia 2018 r.) ujęto w księgach rachunkowych 2018 r. zamiast w roku którego dotyczy. Powyższe było niezgodne z art. 6 ust. 1 powołanej ustawy o rachunkowości, z którego wynika, że: *„W księgach rachunkowych jednostki należy ująć wszystkie osiągnięte, przypadające na jej rzecz przychody i obciążające ją koszty związane z tymi przychodami dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty”*. Z art. 20 ust. 1 powołanej ustawy o rachunkowości wynika, że: *„Do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym”*. Z wyjaśnienia Przewodniczącego Związku, które stanowi **akta kontroli część B Nr II-14, str. 45,46** wynikało, że *„Po sprawdzeniu księgowania w poprzednich latach ustalono, że koszt wypłaty dodatkowego wynagrodzenia rocznego był księgowany zawsze w roku wypłaty „trzynastki” a nie w księgach roku za który była należna. Jednakże od roku 2018 koszty dodatkowego wynagrodzenia rocznego będą księgowane w księgach rachunkowych roku, którego dotyczą.”* Wydruki z ewidencji księgowej potwierdzające ujęcie kosztu dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2017 r., wraz z pochodnymi, w księgach roku 2018 stanowią **akta kontroli część B Nr II-15, str. 47-49**.

4. Sprawozdawczość budżetowa

Kontrolą objęto zgodność ewidencji księgowej w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej, z danymi zaprezentowanymi za 2017 r. w sprawozdaniach jednostkowych Rb-27S i Rb-28S Związku Komunalnego „Wodociąg Lisowice”, odpowiednio o dochodach i wydatkach budżetowych.

Kontrolę sprawozdawczości budżetowej przeprowadzono poprzez sprawdzenie czy dane wykazane w sprawozdaniach sporządzonych przez Związek za 2017 r., w zakresie, dochodów wykonanych, wydatków wykonanych, zobowiązań, planu i zaangażowania są zgodne z księgami rachunkowymi prowadzonymi dla Związku.

Sprawozdanie Rb-28S

Do kontroli sprawozdań jednostkowych Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego przedstawiono sprawozdanie za okres od początku roku do 31 grudnia 2017 r.- kserokopia sprawozdania stanowi **akta kontroli część B Nr II-16, str. 50-52**. Ogólne kwoty w rozbiciu na poszczególne rozdziały klasyfikacji budżetowej ujęte w ww. sprawozdaniu, w kol. 6 *Wydatki wykonane* wynosiły 1.622.239,47 zł i wynikały z ewidencji księgowej konta 222 *Dochody/Wydatki Budżetowe* (wydruk z 13 września 2018 r., pn.: *WYDATKI Okresowe zestawienie dla: konta analityczne za okres od 2017-01-01 do 2017-12-31* konta od 222-2-3020-99 do 222-3-4700-99) – wydruk stanowi **akta kontroli część B Nr II-17, str. 53-54**. Zgodnie z § 9 ust. 2 pkt 3 obowiązującego do 31 grudnia 2017 r. załącznika nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z

2016 r, poz. 1015 ze zm.), aktualnie § 8 ust. 2 pkt 3 załącznika nr 36 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie *sprawozdawczości budżetowej* (Dz.U. z 2018 r, poz. 108 ze zm.) *Sprawozdania sporządza się następująco: 3) w kolumnie "Wydatki wykonane" wykazuje się zrealizowane wydatki na podstawie danych księgowości analitycznej do rachunku bieżącego (...)*

Ponadto zgodnie z opisem konta 130, zawartym w załączniku nr 3 do obowiązującego do 31 grudnia 2017 r. powołanego rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego (...), stanowiącym plan kont dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych *Konto 130 służy do ewidencji stanu środków pieniężnych oraz obrotów na rachunku bankowym z tytułu wydatków i dochodów (wpływów) budżetowych objętych planem finansowym. (...) Ewidencja szczegółowa do konta 130 jest prowadzona w szczególności planu finansowego dochodów i wydatków budżetowych.* W związku z powyższym, na podstawie art. 8 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, zwrócono się do Przewodniczącego Związku z prośbą o wyjaśnienie powyższego. Z wyjaśnienia Przewodniczącego Związku, które stanowi **ad 1 akt kontroli część B nr II-18, str. 55-58** wynikało, że „*Z uwagi na nieobecność Pani (...) nie jestem w stanie wyjaśnić dlaczego ewidencja księgową wydatków i dochodów była tak prowadzona. Nie prowadzę ksiąg rachunkowych Związku.*”

W sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych Związku za okres od początku roku do 31 grudnia 2017 r., w kolumnie 7 *Zobowiązania wg stanu na koniec okresu sprawozdawczego ogółem* wykazano łącznie kwotę 114.609,62 zł. Na podstawie przedłożonego wydruku z ewidencji księgowej pn.: *Okresowe zestawienie stanów i obrotów kont księgi głównej za okres 2017-01-01..2017-12-31* stwierdzono, że stan zobowiązań wynikający z ewidencji był zgodny z kwotą zobowiązań wykazaną w sprawozdaniu. Z ewidencji księgowej wynikały następujące zobowiązania: saldo Ma konta 201 – 94.374,24 zł saldo Ma konta 225 – 3.497 zł, saldo Ma konta 229 – 16.738,38 zł. Razem 114.609,62 zł.

Ogólna kwota zaangażowania wykazana w sprawozdaniu jednostkowym Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za okres od początku roku do 31 grudnia 2017 roku Związku wynosiła 1.622.436,95 zł. Kontrolującym nie przedłożono ewidencji księgowej zaangażowania.

Zgodnie z § 6 ust. 1 pkt 1 oraz § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. (stan prawny na moment sporządzania sprawozdań za 2017 r.),- (Dz.U. poz. 119 ze zm.; Dz.U. z 2016 r., poz. 1015 ze zm.); obecnie rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2018 r., poz. 109 ze zm.) *Sprawozdania jednostkowe - są sporządzane przez kierowników jednostek organizacyjnych, kierowników jednostek obsługujących i naczelników urzędów skarbowych na podstawie ewidencji księgowej a Kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.* Ponadto zgodnie z załącznikiem nr 3 do obowiązującego do 31 grudnia 2017 r. powołanego rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego (...), stanowiącym plan kont dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych, do ewidencji prawnego zaangażowania wydatków budżetowych ujętych w planie finansowym jednostki budżetowej danego roku budżetowego oraz w planie finansowym niewygasających wydatków budżetowych ujętych do realizacji w danym roku budżetowym służy konto pozabilansowe 998 *Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego.*

Ponadto kontrola wykazała, że zaangażowanie wykazane w rocznym sprawozdaniu Rb-28S za 2017 r. w 1 przypadku było wyższe od wydatków wykonanych, tj. XC –

zaangażowanie 2.528,79 zł, wydatki wykonane 2.331,31 zł, różnica 197,48 zł. W związku z powyższym zwrócono się do Przewodniczącego Związku z prośbą o wyjaśnienie powyższego. Z wyjaśnienia Przewodniczącego Związku, które stanowi **ad 2 akt kontroli część B Nr II-18, str. 55-58** wynikało, że „W 2017r. nie była prowadzona ewidencja pozabilansowa zaangażowania. Natomiast w sprawozdaniu zaangażowanie było wykazywane w wysokości wykonanych wydatków. W rozdziale 75095 par. 4120 pomyłkowo wykazano zaangażowanie w wysokości wykonanych wydatków w roku 2017 powiększone o zaangażowanie wynikające z zobowiązania w kwocie 197,48 zł.”

Odnosząc się do wyjaśnień, należy stwierdzić, że zaangażowanie wykazywane w rocznym sprawozdaniu Rb-28S powinno być równe wydatkom poniesionym w danym roku i nie może przekraczać planu finansowego danego roku. Wszelkie płatności, których termin zapłaty przypada w następnym roku, powodują obciążenie planu wydatków przyszłego roku, co oznacza, że ewidencja zaangażowania tych płatności powinna przebiegać za pośrednictwem konta 999 *Zaangażowanie wydatków budżetowych przyszłych lat*. Zapisy strony Ma konta 998 *Zaangażowanie wydatków bieżących roku bieżącego* są podstawą do wypełniania kolumny „Zaangażowanie” w Rb-28S. Na koniec roku konto 998 nie wykazuje salda, ponieważ wszystkie zobowiązania przeksięgowuje się na konto 999. Będą one obciążały plan finansowy roku następnego, co powoduje, że nie uwzględnia się ich w zaangażowaniu w roku, w którym powstały (zasada ta obowiązuje tylko w odniesieniu do sytuacji występującej w końcu roku). Na koncie 998 *Zaangażowanie wydatków bieżących roku bieżącego* należy ewidencjonować wyłącznie dane dotyczące zaangażowania planu wydatków budżetowych roku bieżącego. Jeżeli z zawartych umów wynika, że część płatności przechodzi na następny rok, a jednostka była uprawniona do takiego zawarcia umowy, to środki na te płatności powinny być angażowane jako wydatki lat przyszłych i powinny być ewidencjonowane na koncie 999 *Zaangażowanie wydatków budżetowych przyszłych lat*.

Taki sposób postępowania potwierdza również - na moment sporządzania sprawozdań za 2017 r - § 9 ust. 2 pkt 2 instrukcji stanowiącej załącznik nr 39 do powołanego rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej, aktualnie - § 8 ust. 2 pkt 2 instrukcji stanowiącej załącznik nr 36 do powołanego rozporządzenia, zgodnie z którym w kolumnie „Zaangażowanie” wykazuje się kwoty wynikające z umów, decyzji i innych postanowień, których wykonanie powoduje konieczność dokonania wydatków budżetowych w roku bieżącym.

Kwota wykazana w kolumnie 4 „Plan (po zmianach)” sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za okres od początku roku do 31 grudnia 2017 roku wynosiła 1.697.369,34 zł. Kontrolującym nie przedłożono ewidencji księgowej planu wydatków budżetowych. Zgodnie z § 6 ust. 1 pkt 1 § 9 ust. 2 powołanego rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej *Sprawozdania jednostkowe - są sporządzane przez kierowników jednostek organizacyjnych, kierowników jednostek obsługujących i naczelników urzędów skarbowych na podstawie ewidencji księgowej a Kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej*. Ponadto zgodnie z załącznikiem nr 3 do powołanego rozporządzenia w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego(...), stanowiącym plan kont dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych, do ewidencji planu finansowego wydatków budżetowych dysponenta środków budżetowych służy konto pozabilansowe 980 *Plan finansowy wydatków budżetowych*.

W związku z powyższym, na podstawie art. 8 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, zwrócono się do Przewodniczącego Związku z prośbą o wyjaśnienie powyższego. Z wyjaśnienia Przewodniczącego Związku, które stanowi **ad 4 akt kontroli**

część B nr II-18, str. 55-58 wynikało, że „W 2017 nie była prowadzona ewidencja pozabilansowa planu wydatków budżetowych. W sprawozdaniu Rb 28S za 2017 w kolumnie Plan (po zmianach) wykazywano plan z uchwały budżetowej.”

Sprawozdanie Rb-27S

Wykonane dochody w sprawozdaniu Rb-27S za 2017 rok (kserokopia sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych samorządowej jednostki budżetowej za okres od początku roku do 31 grudnia 2017 r.) stanowi **akta kontroli część B nr II-19, str. 59-61** wykazano w kwocie ogółem 1.663.652,57 zł. Dane wykazane w sprawozdaniu wynikały z ewidencji księgowej konta 222 *Dochody/Wydatki Budżetowe* (wydruk z 13 września 2018 r., pn.: *DOCHODY Okresowe zestawienie dla: konta analityczne za okres od 2017-01-01 do 2017-12-31* konta od 222-1-0830 do 222-1-0970) – wydruk stanowi **akta kontroli część B Nr II-20, str. 62-63**. Zgodnie z § 3 ust. 2 pkt 4 obowiązującego do 31 grudnia 2017 r. załącznika nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2016 r, poz. 1015 ze zm.), aktualnie § 3 ust. 2 pkt 4 załącznika nr 36 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie *sprawozdawczości budżetowej* (Dz.U. z 2018 r, poz. 108 ze zm.) w kolumnie *"Dochody wykonane (wpływy minus zwroty)"* wykazuje się *dochody wykonane na podstawie ewidencji analitycznej do rachunku bieżącego - subkonto dochodów oraz do kasy jednostki i zapłaconych kartą płatniczą*. Ponadto zgodnie z opisem konta 130, zawartym w załączniku nr 3 do obowiązującego do 31 grudnia 2017 r. powołanego rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego (...), stanowiącym plan kont dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych *Konto 130 służy do ewidencji stanu środków pieniężnych oraz obrotów na rachunku bankowym z tytułu wydatków i dochodów (wpływów) budżetowych objętych planem finansowym. (...) Ewidencja szczegółowa do konta 130 jest prowadzona w szczególności planu finansowego dochodów i wydatków budżetowych*. Z wyjaśnienia Przewodniczącego Związku, które stanowi **ad 5 akt kontroli część B nr II-18, str. 55-58** wynikało, że „*Z uwagi na nieobecność Pani [redacted] nie jestem w stanie wyjaśnić dlaczego ewidencja księgowa wydatków i dochodów była tak prowadzona. Nie prowadzę ksiąg rachunkowych Związku.*”

5. Inwentaryzacja

Regulacje wewnętrzne dotyczące przeprowadzenia inwentaryzacji w Związku Komunalnym „Wodociąg Lisowice” zostały zawarte w „Instrukcji w sprawie inwentaryzacji majątku”, stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 2/2011 Przewodniczącego Zarządu Związku Komunalnego „Wodociąg Lisowice” z 14 stycznia 2011 roku. Kserokopia Instrukcji stanowi **akta kontroli część B nr II-29, str. 93-98**.

Inwentaryzacja środków pieniężnych i należności od kontrahentów wg stanu na 31 grudnia 2017 r.

Inwentaryzacja gotówki w kasie została udokumentowana protokołem z inwentaryzacji gotówki w kasie przeprowadzonej 29 grudnia 2017 r. Stan gotówki, wg stanu na 29 grudnia 2017 r. wyniósł 0 zł i był zgodny ze stanem ewidencyjnym konta 101 oraz raportem kasowym 250/2017 z 29 grudnia 2017 r.

Inwentaryzacja środków pieniężnych na rachunkach bankowych

Na dzień 31 grudnia 2017 r. ewidencyjne stany środków pieniężnych na odpowiednich kontach księgowych (konto 130, 135) zostały w tej samej wysokości

potwierdzone przez Bank Spółdzielczy we Wschowie, Oddział w Prochowicach.

Metoda inwentaryzacji była zgodna z przepisami art. 26 ust. 1 pkt 2 powołanej ustawy o rachunkowości, który wskazuje m. in., że aktywa finansowe zgromadzone na rachunkach bankowych inwentaryzuje się w drodze otrzymania od banków potwierdzeń sald.

Inwentaryzacja należności od kontrahentów

Inwentaryzację należności należało przeprowadzić w drodze pisemnego potwierdzenia sald od kontrahentów. Na podstawie danych z ewidencji księgowej, stwierdzono że wg stanu na dzień 31 grudnia 2017 r. należności od kontrahentów nie wystąpiły.

Inwentaryzacja pełna

Do kontroli przedstawiono:

- Postanowienie nr 1/2017 Przewodniczącego Zarządu Związku Komunalnego „Wodociąg Lisowice” z dnia 8 grudnia 2017 r. w sprawie powołania Komisji Likwidacyjnej wyposażenia Związku. Postanowienie stanowi **akta kontroli część B nr II-21, str. 64**,
- Protokół likwidacyjny nr 1/2017 z 15 grudnia 2017 r. - **akta kontroli część B nr II-22, str. 65-66**,
- Postanowienie nr 2/2017 Przewodniczącego Zarządu Związku Komunalnego „Wodociąg Lisowice” z dnia 8 grudnia 2017 r. w sprawie powołania Komisji Inwentaryzacyjnej w Związku (postanowienie stanowi **akta kontroli część B nr II-23, str. 67**). Z zapisów § 2 Postanowienia wynikało, że *zadaniem Komisji jest dokonanie okresowej inwentaryzacji wyposażenia Związku Komunalnego „Wodociąg Lisowice”*,
- arkusze spisu z natury (2 szt) - **akta kontroli część B nr II-24, str. 68-71**,
- wydruk z ewidencji księgowej konta 011 wg stanu na 31 grudnia 2017 r., wydruk pn.: *Okresowe zestawienie dla: konta analityczne za okres 2017-01-01..2017-12-31 Wykonano według dokumentów źródłowych- KSO, konta od 011-11 do 011-50. Wydruk stanowi akta kontroli część B nr II-25, str. 72-75. Stan środków trwałych według ewidencji na koncie 011 Środki trwałe wynosił 6.030.070,55 zł.*

Na podstawie przedłożonej do kontroli dokumentów, stwierdzono że:

- w powołanym postanowieniu nr 1/2017 z 8 grudnia 2017 r., Przewodniczący Związku zarządził przeprowadzenie inwentaryzacji tylko wyposażenia Związku, nie zarządził przeprowadzenia inwentaryzacji środków trwałych, pomimo że w ewidencji księgowej konta 011 *Środki trwałe* widniało saldo Wn wskazujące na stan środków trwałych w wysokości 6.030.070,55 zł. Analogicznie takie Postanowienia wydawane były w latach 2011-2016.

- kontrolującym nie przedłożono dokumentacji z przeprowadzonej inwentaryzacji środków trwałych (z ewidencji księgowej kont księgi głównej wynikało, że Związek posiadał środki trwałe na łączną wartość 6.030.070,55 zł) - **akta kontroli część B nr II-25, str. 72-75.**

Było to niezgodne z powołanym art. 26 ust. 1 pkt 1 powołanej ustawy o rachunkowości, z którego wynika, że *Jednostki przeprowadzają na ostatni dzień każdego roku obrotowego inwentaryzację: 1) aktywów pieniężnych (z wyjątkiem zgromadzonych na rachunkach bankowych), papierów wartościowych w postaci materialnej, rzeczowych składników aktywów obrotowych, środków trwałych oraz nieruchomości zaliczonych do inwestycji, z zastrzeżeniem pkt 3, a także maszyn i urządzeń wchodzących w skład środków trwałych w budowie - drogą spisu ich ilości z natury, wyceny tych ilości, porównania wartości z danymi ksiąg rachunkowych oraz wyjaśnienia i rozliczenia ewentualnych różnic. Z wyjaśnienia Przewodniczącego Związku, które stanowi **ad 1 akt kontroli część B nr II-26, str. 76-78** wynikało, że „Ewidencją na koncie 011 Środki trwałe objęte są między innymi sieci wodociągowe, które stanowią środki trwałe do których dostęp jest znacznie*

utrudniony. Z uwagi na to należało przeprowadzić inwentaryzację zgodnie z ustawą o rachunkowości metodą weryfikacji sald. Z dokumentów znajdujących się w jednostce wynika, że taka weryfikacja została przeprowadzona według stanu na 31.12.2011. Od roku 2012 brak dokumentacji potwierdzającej przeprowadzenie inwentaryzacji metodą weryfikacji. Z dokumentacji znajdującej się w jednostce wynika, że pozostałe środki trwałe ujęte na koncie 011 nie były inwentaryzowane. Kserokopia arkusza spisu z natury z 2011 r. raz wydruk z ewidencji księgowej konta 011 wg stanu na 31 grudnia 2011 stanowi **akt kontroli część B nr II-31, str. 103-105.**

- na przedłożonych arkuszach spisu z natury spisano składniki majątkowe, wskazujące na wyposażenie biura Związku. Składniki majątkowe zostały spisane ilościowo, nie dokonano wyceny tych składników. Prawidłowe przeprowadzenie inwentaryzacji metodą spisu z natury, stosownie do art. 26 ust. 1 pkt 1 powołanej ustawy o rachunkowości polega na wycenie spisanych składników majątku, porównaniu wartości z danymi ksiąg rachunkowych oraz wyjaśnieniu i rozliczeniu ewentualnych różnic. Z wyjaśnienia Przewodniczącego Związku, które stanowi **ad 4 akt kontroli część B nr II-26, str. 76-78** wynikało, że „Do obowiązków Głównej księgowej Związku należało wycenienie spisanych na arkuszach spisu z natury składników majątkowych. Ponadto należy zauważyć, że nie była prowadzona ewidencja wartościowa spisanych składników dlatego też nie można było dokonać wyceny. Po przeprowadzeniu inwentaryzacji drogą spisu z natury spisane składniki majątku zostaną wycenione.”

Ponadto stwierdzono, że w jednostce nie jest prowadzona ewidencja pozostałych środków trwałych (konto 013 *Pozostałe środki trwałe*). Konto 013 nie zostało przewidziane do stosowania w obowiązującym w Związku *Wykazie kont dla jednostki budżetowej*, pomimo że wystąpiły operacje, które należało ewidencjonować na tym koncie, np. zakup drukarki o wartości 1.709,70 zł (Faktura nr 180/2017 z 14 września 2017 r.) oraz zakup komputera o wartości 2.259 zł (Faktura VAT nr FF/002082/17/LEG z 15 listopada 2017 r.) - kserokopie faktur stanowią **akta kontroli część B nr II-27, str. 79-81**. Z wyjaśnienia Przewodniczącego Związku, które stanowi **ad 3 akt kontroli część B nr II-26, str. 76-78** wynikało, że „Z uwagi na nieobecność Głównej księgowej, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych i gospodarkę finansową Związku, nie potrafię odpowiedzieć na pytanie dlaczego nie jest prowadzona ewidencja środków trwałych na koncie 013 *Pozostałe środki trwałe*. W 2018 r., po weryfikacji i uporządkowaniu zakładowego planu kont, konto 013 zostanie uzupełnione.”

- na podstawie przedłożonego wydruku z ewidencji księgowej konta 011 wg stanu na 31 grudnia 2017 r., wydruk pn.: *Okresowe zestawienie dla: konta analityczne za okres 2017-01-01..2017-12-31 Wykonano według dokumentów źródłowych- KSO, konta od 011-11 do 011-50*, wydruk stanowi **akta kontroli część B nr II-25, str. 72-75**, stwierdzono że wartość środków trwałych stanowią m.in. wartości sieci wodociągowych Gmin wchodzących w skład Związku, tj. Prochowice, Kunice i Ruja. Zgodnie z zapisami § 3 ust. 1 Statutu Związku Komunalnego „Wodociąg Lisowice”, stanowiącego załącznik do obwieszczenia nr 1/2015 Związku Komunalnego „Wodociąg Lisowice” z dnia 26 marca 2015 r. *Do zadań Związku należy: zarządzanie wodociągiem biegnącym od wsi Lisowice w minie Prochowice do gmin Ruja i Kunice, stanowiącym własność Miasta i Gminy Prochowice oraz gmin Kunice i Ruja zaopatrującym w wodę mieszkańców (...)* - kserokopia statutu stanowi **akta kontroli część B nr II-28, str. 82-92**. Z wyjaśnienia Przewodniczącego Związku, które stanowi **ad 2 akt kontroli część B nr II-26, str. 76-78** wynikało, że „*Sieci wodociągowe otrzymane od gmin tworzących Związek są ujęte od zawsze na koncie 011 Środki trwałe. Nigdy to nie było kwestionowane przez żadną z przeprowadzanych w Związku licznych kontroli. Niemniej, konto 011 zostanie niezwłocznie zweryfikowane i wyjaśnione.*”

- na podstawie przedłożonego wydruku z ewidencji księgowej konta 011 wg stanu na 31 grudnia 2017 r., wydruk pn.: *Okresowe zestawienie dla konta analityczne za okres 2017-01-01..2017-12-31 Wykonano według dokumentów źródłowych- KSO, konta od 011-11 do 011-50, stwierdzono że na koncie 011-43 ŚRODKI TRWAŁE – PROGRAM ZBYT WODA, ujęto program komputerowy dotyczący rozliczeń za wodę o wartości 3.606,56 zł, który należało zaewidencjonować na koncie 020 Wartości niematerialne i prawne. Z wyjaśnienia Przewodniczącego Związku, które stanowi ad 2 akt kontroli część B nr II-26, str. 76-78 wynikało, że „Z uwagi na nieobecność Głównej księgowej, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych i gospodarkę finansową Związku, nie potrafię odpowiedzieć na pytanie dlaczego zakup programu komputerowego dotyczącego rozliczeń za wodę zaewidencjonowano na koncie 011 Środki trwałe zamiast na koncie 020 Wartości niematerialne i prawne. Niemniej jednak, po przeprowadzeniu weryfikacji kont środków trwałych, ewidencja na tych kontach zostanie uporządkowana.”*

Na podstawie przedłożonych dokumentów i odpowiedzi złożonych przez Przewodniczącego Związku należy stwierdzić, że inwentaryzacja w Związku Komunalnym „Wodociąg Lisowice” nie była przeprowadzana. Było to niezgodne z art. 26 ust. 1 pkt 1 powołanej ustawy o rachunkowości, z którego wynika, że *Jednostki przeprowadzają na ostatni dzień każdego roku obrotowego inwentaryzację: 1) aktywów pieniężnych (z wyjątkiem zgromadzonych na rachunkach bankowych), papierów wartościowych w postaci materialnej, rzeczowych składników aktywów obrotowych, środków trwałych oraz nieruchomości zaliczonych do inwestycji, z zastrzeżeniem pkt 3, a także maszyn i urządzeń wchodzących w skład środków trwałych w budowie - drogą spisu ich ilości z natury, wyceny tych ilości, porównania wartości z danymi ksiąg rachunkowych oraz wyjaśnienia i rozliczenia ewentualnych różnic. Obowiązek przeprowadzania inwentaryzacji wynika bowiem z ustawy o rachunkowości, która w art. 4 ust. 3 wskazuje, że rachunkowość jednostki obejmuje m.in. okresowe ustalanie lub sprawdzanie drogą inwentaryzacji rzeczywistego stanu aktywów i pasywów.*

Inwentaryzacja jest to zespół czynności, które zmierzają do ustalenia realnego stanu środków trwałych i obrotowych jednostki, a także zobowiązań na dany moment. W świetle ustawy o rachunkowości inwentaryzacja stanowi obowiązkowy element rachunkowości poprzedzający etap sporządzania sprawozdania finansowego oraz rocznego zamknięcia ksiąg rachunkowych.

III. DOCHODY BUDŻETOWE

1. Windykacja należności z tytułu zaległości w opłacie za dostarczenie wody.

Dochody wykonane w sprawozdaniach Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres sprawozdawczy: od początku roku do dnia 31 grudnia 2017 i od początku roku do dnia 30 czerwca roku 2018 w dziale 400 *Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę, rozdziale 40002 Dostarczanie wody, § 0830 Wpływy z usług* wyniosły odpowiednio 1 635 522,96 zł i 797.832,46 zł przy planowanych dochodach odpowiednio 1.643.650,00 zł i 1.589.270,00 zł.

Wg stanu na 31 grudnia 2017 r. i 30 czerwca 2018 r. należności pozostałe do zapłaty ogółem z tytułu z opłat za wodę wykazane w kolumnie 9 przedmiotowych sprawozdań wyniosły odpowiednio 4.993,92 zł (w tym woda 4.023,89) i 52.262,30 zł (woda). Należności za wodę stanowiły saldo Wn konta 201-0001 *Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami-wpłaty za wodę.*

Na podstawie wydruku z ewidencji szczegółowej prowadzonej w programie TYTAN SQL z Poznania - moduł woda z dnia 2 października 2018 r., stwierdzono saldo należności na 31 grudnia 2017 r. w wysokości 83.141,52 zł, oraz saldo należności na 30 czerwca 2018

r. w wysokości 130.352,81 zł. Różnice pomiędzy ewidencją księgową konta 201-0001 *Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami-wpłaty za wodę*, a ewidencją szczegółową wynosiły odpowiednio: 79.117,63 zł i 62.744,27 zł.

Powyższe było niezgodne z art. 16 ust. 1 powołanej ustawy rachunkowości, z którego wynikało, że *Konta ksiąg pomocniczych zawierają zapisy będące uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej. Prowadzi się je w ujęciu systematycznym jako wyodrębniony system ksiąg, kartotek (zbiorów kont), komputerowych zbiorów danych, uzgodniony z saldami i zapisami na kontach księgi głównej.* Wyjaśnienie stwierdzonej nieprawidłowości opisano w rozdziale II. Księgowość i sprawozdawczość, pkt 3 Rozrachunki.

W okresie objętym kontrolą zasady kontroli terminowości regulowania należności z tytułu opłat oraz prowadzenia egzekucji należności prowadzono w oparciu o przepisy powszechnie obowiązujące w tym okresie.

Zgodnie z informacją uzyskaną od pracownika zajmującego się windykacją należności Inspektora [redacted] upomnienia do zalegających z zapłatą wysyłane były za zaległości z tytułu trzech okresów obrachunkowych tj. za okres trzech miesięcy. W związku z kosztami oraz niską kwotą zaległości na poszczególnych kontach płatników, upomnienia wysyłano do płatników, którzy zalegali w płatnościach powyżej kwoty 50 zł.

Terminowość dokonywania wpłat za wodę oraz kontrolę podejmowania czynności windykacyjnych w przypadku ich braku sprawdzono na przykładzie losowo wybranych 10 odbiorców wody w okresie 2017- I półrocze 2018 r. ujętych w ewidencji płatników. Imienny wykaz płatników objętych kontrolą ujęty został jako **akta kontroli część B Nr III-1, str. 106-109.**

W wyniku kontroli czynności windykacyjnych podejmowanych, w stosunku do wybranych płatników ujętych w powyższym wykazie, w celu wyegzekwowania należności ustalono, że do wszystkich zalegających z płatnościami każdorazowo wysyłane były upomnienia. Na 10 skontrolowanych podatników 9 z nich po otrzymaniu upomnienia dokonało zapłaty. Do jednego podatnika o nr 0-00620, który po otrzymaniu upomnienia dnia 26 marca na kwotę 134,15 zł oraz wezwania przedsądowego nie dokonał zapłaty. Sprawę skierowano 12 lipca 2018 r. do Sądu. W dniu 24 sierpnia 2018 r. należność w pełnej wysokości została uregulowana. Z tytułu opóźnienia w zapłacie każdorazowo naliczane były odsetki.

IV. Wydatki budżetowe

1. Wydatki na wynagrodzenia pracowników

Według sporządzonego w dniu 14 lutego 2018 r. rocznego sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za 2017 r. wynikało, że plan wydatków budżetowych według stanu na 31 grudnia 2017 r. po zmianach wynosił - 1.697.369,34 zł a wykonanie - 1.622.239,47 zł.

Kontrolą objęto prawidłowość dokonywania wydatków na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń pracowników administracji zrealizowane w 2017 r.

Kwota planowanych wydatków z tytułu wynagrodzeń osobowych pracowników ujęta dziale 750 *Administracja publiczna* w rozdziale 75095 *Pozostała działalność § 4010 Wynagrodzenia osobowe pracowników* wyniosła 200.000 zł. Wydatki zrealizowano w 97 % co stanowiło kwotę 194.627,26 zł.

Rzeczywiste zatrudnienie w Zakładzie wg stanu na dzień 30 czerwca 2018 r. wynosiło 12 osób (5 etatów), w tym: Przewodniczący Zarządu, dwóch Członków Zarządu, Główny księgowy (od 1 lutego zastępstwo głównej księgowej ½ etatu), Inspektor-kasjer, Podinspektor, pracownik obsługi biurowej (umowa zlecenie), trzech inkasentów (umowy zlecenie). Zestawienie pn. *Stan zatrudnienia w Związku wg stanu na 30 czerwca 2018 r.*

stanowi akta kontroli część B Nr IV-1, str. 110.

Kontrolującym nie przedstawiono regulaminu wynagradzania pracowników samorządowych. Zgodnie z przepisami art. 39 ust. 1 powołanej ustawy o pracownikach samorządowych „Pracodawca w regulaminie wynagradzania określi, dla pracowników samorządowych, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 3: 1) wymagania kwalifikacyjne pracowników samorządowych; 2) szczegółowe warunki wynagradzania, w tym maksymalny poziom wynagrodzenia zasadniczego. W związku z powyższym skierowano pytanie do Przewodniczącego Związku, z którego wynikało, że: *Odpowiadając na pytanie zawarte w piśmie z dnia 21 września 2018r niniejszym informuję, że Związek Komunalny „Wodociąg Lisowice” nie posiada regulaminu wynagradzania pracowników samorządowych. Dokument ten nie został wprowadzony z uwagi na zapis art. 77² ustawy z dnia 26 czerwca 2074r Kodeks pracy (Dz.U. z 2018r poz. 917 z póź. zm.), który mówi, że : „Pracodawca zatrudniający co najmniej 20 pracowników nieobjętych zakładowym układem zbiorowym pracy ani ponadzakładowym układem zbiorowym pracy ustala warunki wynagradzania za pracę w regulaminie wynagradzania. W regulaminie wynagradzania pracodawca może ustalić także inne świadczenia związane z pracą i zasady ich przyznawania”.*

W Związku Komunalnym „Wodociąg Lisowice” dotychczas nie było zatrudnionych 20 pracowników. Nie mniej jednak po zwróceniu uwagi Pani inspektor na powyższe zagadnienie regulamin wynagradzania pracowników zostanie wprowadzony w naszej jednostce do dnia 27 września 2018r z mocą obowiązująca od dnia 1 października 2018 r. Wyjaśnienie Przewodniczącego Związku stanowi akta kontroli część B Nr IV-2, str.111-112.

Odnosząc się do wyjaśnień Przewodniczącego Związku należy stwierdzić, że podstawą prawną do ustalenia regulaminu wynagradzania jest art. 39 ustawy o pracownikach samorządowych, który określa jego obligatoryjną oraz fakultatywną treść. W zakresie nieuregulowanym w ustawie zastosowanie mają odpowiednie przepisy kodeksu pracy. W jednostkach samorządowych ustalenie regulaminu wynagradzania jest obowiązkowe niezależnie od liczby zatrudnionych. W trakcie kontroli kontrolującym przedłożono Zarządzenie Nr 2/2018 Przewodniczącego Zarządu Związku Komunalnego „Wodociąg Lisowice” z dnia 27 września 2018 r. w sprawie ustalenia regulaminu wynagradzania pracowników Związku Komunalnego” stanowiące **akta kontroli część B Nr IV-8, str. 140-144.**

Ponadto stwierdzono, że w okresie od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r. oraz od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2018 r. Przewodniczący Zarządu zawarł umowy - zlecenia na wykonanie prac zgodnie z zakresem czynności: 1. prowadzenie spraw z zakresu obsługi organizacyjno-biurowej, 2. prowadzenie obsługi posiedzeń Zarządu, Zgromadzenia i Komisji, 3. Prowadzenie spraw z zakresu ochrony danych osobowych, 4. Prowadzenie spraw z zakresu planów bezpieczeństwa wody z Panią [imię] na łączną kwotę 31.844 zł.

Tymczasem z § 4 ust. 1 Regulaminu Organizacyjnego Biura Związku wprowadzonego uchwałą Nr 9/2014 Zarządu Związku Komunalnego „Wodociąg Lisowice” z 9 grudnia 2014 r., ze zmianami wprowadzonymi uchwałami Zarządu Związku Nr 2/2015 z 7 marca 2016 r. i Nr 2/2018 z 5 kwietnia 2018 r. wynikało, że w Biurze funkcjonuje następujący schemat organizacyjny oraz stanowiska pracy: 1) Przewodniczący Zarządu - etatowy członek Zarządu, 2) Główny Księgowy Związku - pełniący funkcje Kierownika Biura i przełożonego dla poniższych stanowisk: a) pracownik obsługi kasowej, b) inkasenci - 3 osoby, c) pracownik działu technicznego, d) pracownik obsługi kancelaryjno-biurowej, 3) radca prawny lub adwokat.

W powołanym „Regulaminie Organizacyjnym Biura Związku Komunalnego

„Wodociąg Lisowice” stanowisko pracy pracownika obsługi kancelaryjno-biurowej ujęto w strukturze organizacyjnej Zakładu § 4 pkt 3.3. Ponadto z zapisu art. 4 ust. 1 pkt 3 powołanej ustawy o pracownikach samorządowych wynikało, że *pracownicy samorządowi są zatrudniani na podstawie umowy o pracę*.

Mimo powyższych uregulowań w latach 2017-2018 w Zakładzie nie zatrudniano pracownika obsługi kancelaryjno-biurowej na podstawie umowy o pracę, ale zawierano umowy – zlecenia, podpisywane przez Przewodniczącego Zarządu Związku.

Osoby, które wykonują pracę na podstawie umowy zlecenia nie są pracownikami. Przepis art. 2 ustawy z 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2016 r. poz. 1666 ze zm., (Dz. U. z 2018 r. poz. 108 ze zm., aktualnie Dz. U. z 2018 r. poz. 917 ze zm.)), stanowi, że: *Pracownikiem jest osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania lub spółdzielczej umowy o pracę*. Natomiast umowy zlecenia regulowane są przepisami ustawy z 23 kwietnia 1964 r. Kodeks Cywilny (Dz. U. z 2016 r., poz. 380 ze zm., Dz. U. z 2017 r., poz. 933 ze zm., aktualnie Dz. U. z 2018 r., poz. 1025 ze zm.). Zawierane umowy zlecenia na wykonanie czynności tj. obsługa organizacyjno-biurowa, obsługa posiedzeń Zarządu, Zgromadzenia i Komisji, zawierały wymogi osobistego świadczenia określonej pracy oraz wykonywania prac ze szczególną starannością, określały czas i miejsce wykonywania pracy oraz comiesięczne wynagrodzenie. Przepisy art. 22 powołanej ustawy Kodeks Pracy, stanowią, że: § 1. *Przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca - do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem. § 1¹. Zatrudnienie w warunkach określonych w § 1 jest zatrudnieniem na podstawie stosunku pracy, bez względu na nazwę zawartej przez strony umowy. § 1². Nie jest dopuszczalne zastąpienie umowy o pracę umową cywilnoprawną przy zachowaniu warunków wykonywania pracy, określonych w § 1*". W związku z powyższym skierowano pytanie do Przewodniczącego Związku, z którego wynikało, że; *Odpowiadając na pytanie zawarte w piśmie z dnia 25 września 2018r niniejszym informuję, że taka forma zatrudnienia w jednostce była stosowana od początku powstania Związku Komunalnego „Wodociąg Lisowice”. Wynikała ona z zapisu Statutu Związku przyjętego w drodze uchwał rad gmin członków Związku w dniu ogłoszenia Statutu w dzienniku urzędowym województwa legnickiego tj. 4 czerwca 1992 pod poz. 57 Nr 12 oraz w zmianie opublikowanej w dzienniku urzędowym województwa dolnośląskiego w dniu 23 listopada 2007r pod poz. 3576 Nr 285. W paragrafie 18 Statutu zapisano :*

„Obsługę kancelaryjno-biurową Związku wykonuje odpłatnie wyznaczony pracownik Urzędu Miasta i Gminy Prochowice”.

Tym samym stwierdzić należy, że wewnętrzne regulacje Związku dopuszczały sytuację, o której to jest mowa w Państwa pytaniu. Co więcej, na przestrzeni kilku ostatnich lat rzeczony podmiot był kilkakrotnie kontrolowany, w tym przez Państwową Inspekcję Pracy i Regionalną Izbę Obrachunkową. W trakcie przedmiotowych kontroli nie wyknięto przy tym ażeby rzeczowa sytuacja była nieprawidłowa i naruszała jakiegokolwiek normy powszechnie obowiązującego prawa. Stąd też nigdy nie było potrzeby przekazywania obowiązków wykonywanych przez osobę świadczącą usługi na podstawie umowy zlecenie któremukolwiek z pracowników samorządowych.

W tym miejscu wyjaśniam, że dopuszczalne jest ażeby pracownicy urzędów gmin, powiatów i urzędów marszałkowskich świadczyli dodatkowe usługi na podstawie umowy zlecenie poza urzędem, w którym są zatrudnieni. Wniosek taki wynika z ustawy o pracownikach samorządowych, a to z jej art. 30 ust. 1. Zgodnie bowiem z tym przepisem, pracownik samorządowy zatrudniony na stanowisku urzędniczym, w tym kierowniczym stanowisku urzędniczym, nie może wykonywać zajęć pozostających w sprzeczności lub

związanych z zajęciami, które wykonuje w ramach obowiązków służbowych, wywołujących uzasadnione podejrzenie o stronnictwo lub interesowność oraz zajęć sprzecznych z obowiązkami wynikającymi z ustawy. Merytoryczny pracownik samorządowy może więc "dorabiać" na umowach zlecenia i umowach o dzieło poza "macierzystym" urzędem, o ile te dodatkowe zajęcia nie wywołują podejrzeń o stronnictwo czy interesowność urzędnika lub nie są sprzeczne z jego podstawowymi obowiązkami zawodowymi. Sytuacja opisana w zacytowanym przepisie zachodzi bez wątpienia w przypadku osoby zatrudnionej w Związku do wykonywania usług w zakresie obsługi kancelaryjno-biurowej. Wymieniona jest bowiem zatrudniona na stanowisku urzędniczym w Urzędzie Miasta i Gminy Prochowice. Usługi świadczone przez nią w Związku są natomiast dla niej zajęciem dodatkowym, o którym wie jej pracodawca i akceptuje taki stan rzeczy. Tym samym nie ma w tym przypadku mowy o jakakolwiek stronnictwo, czy też interesowność.

Niemniej jednak wychodząc naprzeciw Związek deklaruje, że obowiązki będące w zakresie osoby wykonującej przedmiotowe zlecenie zostaną powierzone osobie posiadającej status pracownika samorządowego. Wyjaśnienie Przewodniczącego, umowy zlecenia Pani [] kartoteki wynagrodzeń za 2017 r. i I półrocze 2018 r., uchwała Nr 9/2014 z 9 grudnia 2014 r. ze zm., stanowią **akta kontroli część B Nr IV-3, str. 113-132.**

Sprawdzono prawidłowość ustalenia wynagrodzeń za pracę – wg stanu na dzień 31 grudnia 2017 r. Przewodniczącego Związku, Dwóch Członków Zarządu, Głównego Księgowego, pracownika obsługi kasowej, pracownika działu technicznego, pracownika obsługi kancelaryjno biurowej - łącznie 7 osób. Zestawienie pn. „Składniki wynagrodzenia kierownictwa i pracowników administracyjnych”, obejmujące należne wynagrodzenia ww. osób, stanowi **akta kontroli część B Nr IV-4, str. 133** (wykaz objęty ochroną danych osobowych). Kontrolą objęto wynagrodzenia 100% pracowników kierownictwa i administracji.

Kontrolą objęto wynagrodzenia pracowników administracji, między innymi: wysokość i terminowość wypłaconego wynagrodzenia, pozostałych składników wynagrodzenia oraz terminowość odprowadzenia składek ZUS oraz podatku dochodowego od osób fizycznych. Powyższe sprawdzono na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach osobowych pracowników, kartotek wynagrodzeń, wyciągów bankowych za okres styczeń-grudzień 2017 r., list płać sporządzonych w programie PŁATNIK firmy Promax Wrocław.

Stwierdzono, że wynagrodzenia pracowników administracji były wypłacane zgodnie z terminem wynikającym z § 3 pkt 2 Instrukcji obiegu, kontroli i archiwizowania dokumentów księgowych w Związku Komunalnym „Wodociąg Lisowice” stanowiącej załącznik Nr 1 do uchwały Nr 3/2006 z 18 lipca 2006 r. Zarządu Związku Komunalnego „Wodociąg Lisowice”. w sprawie instrukcji obiegu, kontroli i archiwizowania dokumentów księgowych w Związku.

Wynagrodzenia pracowników wypłacane były w należyj wysokości zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1786 ze zm.)

W badanej grupie pracowników w 2017 r. wynagrodzenia były wyższe od minimalnego wynagrodzenia za pracę określone na kwotę 2. 000 zł rozporządzeniem Rady Ministrów z 9 września 2016 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2017 r. (Dz. U. z 2016 r., poz.1456) oraz w art. 6 ustawy z 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2002 r., Nr 200, poz. 1679 ze zm.). Tym samym, nie zachodziła potrzeba uzupełniania wynagrodzenia pracownikom, przewidziana w art. 7 powołanej ustawy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę. Kwoty wypłacanych wynagrodzeń (wynikające z wyciągów bankowych) były zgodne z kwotami wynikającymi z list płać. Pracownikom, którym przysługiwały dodatki funkcyjne oraz za wieloletnią

pracę, naliczano w odpowiedniej wysokości.

Terminowość odprowadzania składek na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych, Fundusz Pracy i zaliczek na podatek dochodowy

Szczegóły dotyczące wypłaty wynagrodzeń, odprowadzania składek ZUS oraz zaliczek na podatek dochodowy zawarto w *Zestawieniu wypłat wynagrodzeń pracowników Związku Komunalnego „Wodociąg Lisowice” w okresie od 01.01.2017 r. do 31.12.2017 r. i terminowość przekazania składek na rachunek ZUS i FP oraz terminowość odprowadzania zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych, stanowiącym akta kontroli część B Nr IV-5, str. 134-135.*

Na podstawie wyciągów bankowych, deklaracji ZUS DRA, kartotek wynagrodzenia pracowników Związku za okres od stycznia do grudnia 2017 r., stwierdzono, że składki z tytułu ubezpieczeń społecznych były przekazywane w terminie określonym w art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 963 ze zm., Dz.U. z 2017 r., poz.1778 ze zm., aktualnie Dz. U. z 2018 r., poz.1544 ze zm.) w prawidłowej wysokości.

Zaliczki z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych, zgodnie z art. 38 ust. 1 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 2032 ze zm., Dz. U. z 2018 r., poz. 200 ze zm. aktualnie Dz. U. z 2018 r., poz. 1509 ze zm.) winne być odprowadzane w terminie do dnia 20 miesiąca następującego po miesiącu, w którym pobrano zaliczki. Na podstawie deklaracji rocznej deklaracji PIT 4R, wyciągów bankowych za okres od stycznia do grudnia 2017 r., stwierdzono, że terminów przekazywania podatku dochodowego od osób fizycznych dotrzymano.

Wydatki na zakup usług inwestycyjnych - § 6060

W Związku wewnętrzne uregulowania z zakresie zamówień publicznych obowiązujące w 2017 r. określono w:

- Regulaminie udzielania zamówień publicznych stanowiącym załącznik do zarządzenia Nr 3/2014 Przewodniczącego Zarządu Związku Komunalnego „Wodociąg Lisowice” z dnia 26 maja 2014 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu udzielania zamówień publicznych, których wartość szacunkowa nie przekracza wyrażonej w złotych równowartości kwoty 30.000 Euro,
- Instrukcji, obiegu, kontroli i archiwizowania dokumentów księgowych w Związku Komunalnym „Wodociąg Lisowice” stanowiącej załącznik Nr 1 do Uchwały Zarządu Związku Nr 3/2006 z 18 lipca 2006 r.

W § 2 pkt 1 i 2 Regulaminu określono, że pkt 1. *Regulamin stosuje się do zamówień o wartości od 5.000 do 30.000 Euro netto oraz pkt 2. Do zamówień, których wartość szacunkowa nie przekracza kwoty 5.000 Euro nie stosuje się postanowień Regulaminu.*

Zapis § 3 ust. 1 określał: *Obowiązkiem pracownika merytorycznego odpowiedzialnego za realizację danego zamówienia jest dopilnowanie odpowiednio wcześniejszego terminu wszczęcia postępowania tak, aby umożliwić przeprowadzenie procedury. Ponadto z zapisu § 3 ust. 3 Regulaminu wynikało, że pracownik merytoryczny kieruje zapytania ofertowe zapraszając do składania ofert minimum dwóch oferentów.*

W związku z powyższym skierowano pytanie do Przewodniczącego Związku o wskazanie pracownika, któremu zostały powierzone obowiązki i odpowiedzialność w zakresie realizacji zadań w sprawach zamówień publicznych. Z wyjaśnienia stanowiącego **akta kontroli część B Nr IV-6, str. 136-137**, wynikało, że *Odpowiadając na pytanie zawarte w piśmie z dnia 27 września 2018 r. niniejszym informuję, że jednostka nie prowadziła w 2017 żadnego postępowania, co do którego należałoby wprost stosować przepisy ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych. W okresie tym przeprowadzone*

zostały bowiem tylko dwa postępowania ofertowe, co do których – zgodnie z brzmieniem art. 4 ust. 8 ustawy prawo zamówień publicznych nie trzeba było stosować norm zawartych w tym akcie prawnym. Dokumenty niezbędne do zrealizowania stosownej procedury (zgodnej z wprowadzonym w Związku Regulaminem udzielania zamówień publicznych, których wartość szacunkowa nie przekracza wyrażonej w złotych równowartości kwoty 30.000 Euro), a to notatka służbowa, wniosek o rozpoczęcie procedury i protokół z wyboru zostały przygotowane przez pracownika Związku Dianę Chruściel. Co istotne, wymienione w zdaniu poprzedzającym dokumenty (w wersji przydatnej do wielokrotnego zastosowania) stanowią załącznik do wskazanego powyżej Regulaminu. W konsekwencji czynności zrealizowane w ramach tego postępowania przez Panią [] ograniczyły się jedynie do wypełnienia gotowych formularzy.

W miejscu tym należy dodatkowo nadmienić, że ani ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych ani też obowiązujące w 2017 r. rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych z dnia 18 marca 2009 r. nie nakładają na jednostki sektora finansów publicznych obowiązku tworzenia oddzielnych stanowisk urzędniczych do spraw zamówień publicznych. Brak jest również przepisów, które nakazywałyby wpisywanie do umowy o pracę pracownika samorządowego tego typu obowiązków. W konsekwencji uznać trzeba, że każdy pracownik zatrudniony na stanowisku urzędniczym, który zajmuje się chociażby redagowaniem umów może wykonywać obowiązki, które zrealizowała Pani [] Niemniej jednak nie można tracić z pola widzenia faktu, że wymieniona – jak już wyżej wspomniano – wypełniła de facto jedynie gotowe formularze, a więc wykonała pracę, którą można by tak naprawdę zlecić pracownikowi zatrudnionemu na stanowisku pomocniczym.

Biorąc zatem powyższe pod uwagę – ze względu na ilość postępowań przeprowadzonych w 2017 r. w Związku – brak było ekonomicznego uzasadnienia do zatrudniania w Związku osoby do prowadzenia zamówień publicznych, czy też rozszerzania zakresu obowiązków któremukolwiek z pracowników. Z uwagi na taki obrót spraw czynności decyzyjne w zakresie zamówień publicznych w kontrolowanej jednostce realizowały osoby nią zarządzające.

Według sprawozdania Rb-28S z wykonania wydatków budżetowych za 2017 r. kwota zaplanowanych wydatków na zakupy inwestycyjne ujęta w dziale 400 Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę, rozdziale 40002 Dostarczanie wody, § 6060 Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych wynosiła 111.569,37 zł wydatki wykonane w kwocie 111.569,37 zł

Kontrolą zostały objęte wydatki Związku poniesione w 2017 r. na zakupy inwestycyjne ujęte w § 6060 Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych w wysokości 50.800 zł w zakresie dostawy, montażu i uruchomienia szafy sterowniczej z falownikiem w pompowni wody Rogoźnik oraz szafy sterowniczej z falownikiem i zestawu hydroforowego w pompowni wody w Szczytnikach nad Kaczawą.

Do kontroli przedłożono następujące dokumenty:

- notatkę służbową sporządzoną na okoliczność przeprowadzonego rozeznania cenowego na zadanie pn. dostawa, montaż i uruchomienie szafy sterowniczej z falownikiem w pompowni wody Rogoźnik oraz szafy sterowniczej z falownikiem i zestawu hydroforowego w pompowni wody w Szczytnikach nad Kaczawą podpisaną przez podinspektora [] (brak daty sporządzenia),
- wniosek o dokonanie usługi o wartości przekraczającej 5.000 Euro do 30.000 Euro z 31 marca 2017 r.,
- zestawienie ofert wraz z przesłanymi ofertami cenowymi z trzech firm na wymianę szafy sterowniczej z falownikiem w Rogoźniku (...) brak daty sporządzenia i podpisu osoby sporządzającej zestawienie,

- protokół z wyboru najkorzystniejszej oferty zamówienia o wartości od 5.000 do 30.000 Euro podpisany przez podinspektora, i Przewodniczącego Zarządu z 7 kwietnia 2017 r.,
- umowę Nr DT.271.12017 zawartą w dniu 13 kwietnia 2017 r. pomiędzy Związkiem Komunalnym „Wodociąg Lisowice” w Prochowicach, a firmą „AQUA-Grupa SBS” Zielona Góra na wykonanie zadania pn. *Dostawa, montaż i uruchomienie szafy sterowniczej z falownikiem w pompowni wody Rogoźnik oraz szafy sterowniczej z falownikiem i zestawu hydroforowego w pompowni wody w Szczytnikach nad Kaczawą* na kwotę 50.799 zł,
- protokół odbioru końcowego z dnia 24 maja 2017 r. podpisany przez zamawiającego i wykonawcę - bez uwag,
- Fakturę VAT 688/LE/2017 z 25 maja 2017 r. za dostawę, montaż i uruchomienie szafy (...), na kwotę 50.799 zł

Z informacji zawartych we wniosku z dnia 31 marca 2017 r. o dokonanie usługi o wartości przekraczającej 5.000 Euro do 30.000 Euro wynikało, iż szacunkowa wartość zamówienia ustalona na podstawie rozeznania rynkowego i otrzymanych wycen od firm wynosiła 51.045 zł. W wyniku wyboru oferty w postępowaniu o udzielenie zamówienia o wartości przekraczającej 5.000 Euro do kwoty 30.000 Euro zgodnie z Regulaminem udzielenia zamówień publicznych, została zawarta umowa.

Z postanowień umowy wynikało, że wykonawca wykona zamówienie w terminie do dnia 31 maja 2017 r., całkowite wynagrodzenie (ryczałtowe) wykonawcy wykonanie zamówienia wyniesie 50.799 zł przy czym: pompownia wody w Rogoźniku - 21.894 zł i pompownia wody w Szczytnikach nad Kaczawą - 28.905 zł. Wynagrodzenie będzie rozliczone jednorazowo na podstawie faktury wystawionej po zakończeniu i odbiorze końcowym przedmiotu zamówienia. Termin płatności określono na 30 dni od daty doręczenia prawidłowo wystawionej faktury.

Na podstawie wydruku z ewidencji księgowej z 26 września 2018 r. pn. *Raport dla konta 201 2475 - rozliczenie z dostawcami i odbiorcami - AQUA za okres 2017-05-01 ... 2017-06-30*, faktury wystawionej przez firmę AQUA Zielona Góra z dnia 25 maja 2017 r. oraz wyciągu bankowego nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie prawidłowego sklasyfikowania przedmiotowych wydatków, ich ujęcia w ewidencji księgowej (konto 201 i 130) jak również terminowej płatności za faktury. Na podstawie ewidencji na koncie 201-AQUA oraz faktury wystawionej przez firmę AQUA Zielona Góra stwierdzono, że wartość zamówienia nie przekroczyła kwoty 50.799 zł.

Stwierdzono, że zakupione szafy sterujące w kwocie 50.799 zł tj. szafa sterownicza z falownikiem uruchomiona w pompowni wody w Rogoźniku na kwotę 21.894 zł i szafa sterownicza z falownikiem i zestawem hydroforowym uruchomiona w pompowni wody w Szczytnikach nad Kaczawą na kwotę 28.905 zł nie zostały ujęte na koncie 011 *Środki trwałe*. W Zakładowym Planem Kont stanowiącym załącznik Nr 1 do uchwały Nr 2/2011 z 8 kwietnia 2011 r. Zarządu Związku Komunalnego „Wodociąg Lisowice” w § 5 określono, że *środki trwałe (konto 011) podlegają ewidencji o wartości określonej w przepisach ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, podlegają ewidencji w księdze inwentarzowej*.

Ponadto zgodnie z zasadami funkcjonowania konta 011 *Środki trwałe*, określonymi w załączniku Nr 3 do obowiązującego do 12 października 2017 r. rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289 z ze zm., Dz. U. z 2017 r., poz. 760),

a od 13 października rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1911), konto 011 *środki trwałe - służy do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń wartości początkowej środków trwałych związanych z wykonywaną działalnością jednostki, które nie podlegają ujęciu na kontach: 013, 014, 016 i 017.* Z wyjaśnienia Przewodniczącego Związku stanowiącego **akta kontroli część B Nr IV-7, str. 138-139** wynikało, że *Odpowiadając na pytanie zawarte w piśmie z dnia 1 października 2018 r. niniejszym wyjaśniam, że przedmiotowych szaf nie ujęto na koncie 011 Środki trwałe w wyniku przeoczenia. Konto 011 Środki trwałe zostanie zweryfikowane i zakup szaf sterowniczych zostanie ujęty na przedmiotowym koncie w roku 2018.*

Integralną część niniejszego protokołu stanowi następujący załącznik:

1. Protokół z kontroli kasy;
2. Zestawienie akt kontroli część B.

Przewodniczący Związku oraz Główna Księgowa zostali poinformowani o przysługującym im z mocy art. 9 ust. 1a ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2016 r., poz. 561) prawie odmowy podpisania protokołu i złożenia w ciągu 3 dni od daty jego otrzymania pisemnych wyjaśnień co do przyczyny tej odmowy.

Protokół niniejszy sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach. Jeden egzemplarz protokołu po podpisaniu wręczono Panu Przewodniczącemu Związku.

O przeprowadzeniu kontroli dokonano wpisu w książce ewidencji kontroli pod pozycją 20.

Prochowice, dnia 4 października 2018 r.

Za jednostkę kontrolowaną:

Przewodniczący Zarządu
Związku Komunalnego
„Wodociąg Lisowice”

1.*Robert Cichusiel*.....

GŁÓWNY KSIĘGOWY
Związku Komunalnego
„Wodociąg Lisowice”

2.*Dorota Szafrań*.....

WIĄZEK KOMUNALNY
WODOCIĄG LISOWICE”
/s w Prochowicach, Rynek 7
59-230 PROCHOWICE

Kontrolujący:

SI INSPEKTOR
DS. KONTROLI GOSPODARKI FINANSOWEJ

1.*mgr Ewa Kozieł*.....

SI INSPEKTOR
DS. KONTROLI GOSPODARKI FINANSOWEJ

2.*mgr Renata Luba*.....